

Udskriftsdato: 21. december 2025

2021/1 LSF 26 (Gældende)

Forslag til Lov om Slots- og Kulturstyrelsens kontrol og tilsyn med covid-19-kompensationsordninger m.v. på Kulturministeriets område

Ministerium: Kulturministeriet

Journalnummer: L 26

Forslag

til

Lov om Slots- og Kulturstyrelsens kontrol og tilsyn med covid-19-kompensationsordninger m.v. på Kulturministeriets område

§ 1. Slots- og Kulturstyrelsen kan indsamle og behandle, herunder foretage samkøring af, oplysninger fra andre offentlige myndigheder og fra offentligt tilgængelige kilder samt behandle, herunder foretage samkøring af, oplysninger, som styrelsen i øvrigt er i besiddelse af, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område.

Stk. 2. Slots- og Kulturstyrelsen kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger om fysiske eller juridiske personers økonomiske eller erhvervsmæssige forhold i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens opgaver efter stk. 1.

Stk. 3. Slots- og Kulturstyrelsen kan videregive oplysninger omfattet af stk. 1 til andre offentlige myndigheder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af disse myndigheders og Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. inden for den enkelte myndigheds ressortområde.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter nærmere regler for Slots- og Kulturstyrelsens indsamling, behandling, herunder samkøring, og videregivelse af oplysninger efter stk. 1-3.

§ 2. Slots- og Kulturstyrelsen etablerer en whistleblowerordning, som omfatter de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen. Slots- og Kulturstyrelsen kan afvise anmeldelser, som ikke er omfattet af ordningen, og er ikke forpligtet til at videresende disse til anden myndighed.

Stk. 2. Slots- og Kulturstyrelsen må ikke, herunder til den eller dem, som anmeldelsen vedrører, videregive oplysninger om identiteten af en person eller oplysninger, som kan anvendes til at udlede identiteten af en person, når vedkommende gennem whistleblowerordningen, jf. stk. 1, har anmeldt en fysisk eller juridisk person til styrelsen for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af reglerne for modtagelse af midler fra covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Slots- og Kulturstyrelsen kan videregive alle oplysninger, som er modtaget som led i whistleblowerordningen, til anklagemyndigheden og politiet og til andre myndigheder til brug for disses opgaver relateret til covid-19-kompensationsordninger mv.

Stk. 4. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse for andre myndigheder, til hvem der er videregivet oplysninger og dokumenter indberettet gennem whistleblowerordningen efter stk. 1.

Stk. 5. Forvaltningslovens § 19 om partshøring finder ikke anvendelse på de oplysninger, der modtages som led i whistleblowerordningen i stk. 1.

Stk. 6. Anmeldelser, der er modtaget som led i whistleblowerordningen, indsendes via en digital indberetningsløsning på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside.

Stk. 7. En ansat eller tidligere ansat må ikke udsættes for repressalier, herunder trussel om eller forsøg på repressalier, som følge af at vedkommende har foretaget en ekstern indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens whistleblowerordning efter denne lov. En ansat eller tidligere ansat må endvidere ikke hindres eller forsøges hindret i at foretage indberetninger.

Stk. 8. En ansat eller tidligere ansat, der er blevet udsat for repressalier som følge af en indberetning, eller hindret eller forsøgt hindret i at foretage indberetning, jf. § 2, stk. 7, har krav på godtgørelse.

Stk. 9. Hvis afskedigelse af en ansat er sket i strid med § 2, stk. 7, skal afskedigelsen underkendes, og ansættelsesforholdet opretholdes eller genoprettes, hvis den ansatte ønsker dette. Dette gælder dog ikke, hvis det i særlige tilfælde og efter en afvejning af parternes interesser er åbenbart urimeligt at kræve ansættelsesforholdet opretholdt eller genoprettet.

Stk. 10. Stk. 7-9 kan ikke ved aftale fraviges til ugunst for den ansatte eller den tidligere ansatte.

Stk. 11. Beviser en whistleblower at have foretaget en indberetning og lidt en ulempe, påhviler det modparten af bevise, at ulempen ikke udgjorde repressalier som følge af indberetningen.

Stk. 12. En whistleblower anses ikke for at have tilsidesat en lovbestemt tavshedspligt og ifalder ikke nogen form for ansvar herfor, forudsat at whistlebloweren havde rimelig grund til at antage, at indberetningen af de pågældende oplysninger var nødvendig for at afsløre et forhold vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område.

§ 3. Slots- og Kulturstyrelsens ansatte er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, der har tilknytning til underretninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område, og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

Stk. 2. Forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder finder ikke anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

§ 4. Loven træder i kraft den 18. november 2021.

Stk. 2. Loven ophæves den 1. januar 2022, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. § 1 og § 2 ophæves den 31. december 2023.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Indsamling, behandling og videregivelse af oplysninger ved administration af covid-19-kompensationsordninger

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Kulturministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Adgang til indkomstregistret

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Kulturministeriets overvejelser

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.3. Etableringen af en whistleblowerordning

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Kulturministeriets overvejelser

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.4. Indførelse af særlig tavshedspligt for ansatte i Slots- og Kulturstyrelsen for oplysninger, som hidrører fra Hvidvasksekretariatet

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Kulturministeriets overvejelser

2.4.3. Den foreslåede ordning

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

3.1 Indsamling, behandling og videregivelse af oplysninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger

3.2. Etablering af en whistleblowerordning

3.3. Indførelse af særlig tavshedspligt for ansatte i Slots- og Kulturstyrelsen for oplysninger som hidrører fra Hvidvasksekretariatet

4. Konsekvenser for FN's verdensmål

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer mv.
12. Sammenfattende skema

1. *Indledning*

Covid-19 har haft alvorlige økonomiske konsekvenser for dansk kultur-, idræts- og foreningsliv. Mange kultur-, idræts- og foreningsaktører har oplevet en markant nedgang i deres omsætning, faldende medlemstal og aflyste arrangementer som følge af pandemien.

For at afbøde økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien har regeringen (Socialdemokratiet) i samarbejde med et flertal af Folketingets partier siden marts 2020 indgået adskillige aftaler om kompensationsordninger, aktivitetspuljer, særlige tilskud mv., der har holdt hånden under bl.a. det danske kultur-, idræts- og foreningsliv. Flere kompensationsordninger mv. er indrettet således, at ansøgerne søger på et tidspunkt, hvor ansøgere fx ikke kender deres endelige omsætningsnedgang, eller på en måde, så det understøttes, at aktørerne iværksætter eller får mulighed for at fastholde aktiviteter på trods af covid-19-restriktioner. Det har samtidig været et væsentligt opmærksomhedspunkt, at kompensationsordningerne mv. skulle komme modtagerne til gavn hurtigst muligt med henblik på at afbøde de økonomiske konsekvenser af covid-19 mest muligt.

Regeringen har fokus på at reducere risikoen for snyd, svindel og svig med kompensationsordninger mv. Regeringen og alle Folketingets partier har bl.a. indgået "Aftale om hjælpepakker til lønmodtagere og virksomheder mv. i forbindelse med gradvis genåbning af Danmark" den 18. april 2020, hvormed der blev afsat 50,0 mio. kr. til en styrket kontrol med kompensationsordningerne i Erhvervsstyrelsen. Med "Aftale om hurtig og sikker udbetaling af kompensation som følge af covid-19" af 20. maj 2020 iværksatte regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet yderligere initiativer rettet mod hurtig og sikker udbetaling. Initiativerne indeholdt bl.a. etableringen af en whistleblowerordning, som skulle give medarbejdere, virksomheder, organisationer mv. mulighed for at indberette oplysninger om svig med covid-19-kompensationsordninger mv. til Erhvervsstyrelsen.

Nærværende lovforslag har til formål at tilvejebringe tilsvarende retlige rammer, der er nødvendige for Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område. Lovforslaget vil bidrage til, at kontrolmulighederne vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. ensortes på tværs af myndigheder.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om Slots- og Kulturstyrelsens adgang til at indsamle, behandle, samkøre og videregive oplysninger, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens tilsyns-

og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. Lovforslaget indeholder desuden etablering af en whistleblowerordning, som omfatter Slots- og Kulturstyrelsens covid-19-kompensationsordninger mv., og indførelsen af tavshedspligt for Slots- og Kulturstyrelsens ansatte vedrørende oplysninger, der har tilknytning til underretninger om covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område, og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

I det omfang der måtte blive vedtaget flere covid-19-kompensationsordninger mv., vil disse uden yderligere foranstaltninger være omfattet af den foreslåede ordning i lovforslaget, der således omfatter de til enhver tid gældende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Indsamling, behandling og videregivelse af oplysninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger

2.1.1. Gældende ret

Slots- og Kulturstyrelsens kontrol og tilsyn med styrelsens almindelige opgaver vedrørende driftstilskud er reguleret i lov nr. 1531 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet med tilhørende bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. I Slots- og Kulturstyrelsens bevillingsadministration, fx i forbindelse med Statens Kunstfond, lov nr. 458 af 8. maj 2013, bevilges enten projektilskud eller legater. Uddeling af projektilskud er omfattet af bekendtgørelse nr. 1479 af 22. december 2014 om regnskab og revision af projekt- og aktivitetstilskud fra Kulturministeriet.

Derudover har Slots- og Kulturstyrelsen tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. Med »kompensationsordninger mv.« menes kompensationsordninger, stimuluspuljer (såsom aktivitetspuljen for kulturaktiviteter), engangstilskud, sommerpakker mv., som er administreret af Slots- og Kulturstyrelsen og har til formål at afbøde økonomiske tab og andre konsekvenser af covid-19 såsom manglende jobs, efterspørgsel og nedgang i besøgstal mv., samt at stimulere kulturlivet og dets aktører, så fx kulturaktiviteter kan gennemføres på trods af restriktioner.

Behandling af personoplysninger er i almindelighed omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Endvidere følger det af forvaltningslovens § 28, stk. 2, at oplysninger af fortrolig karakter, som ikke er omfattet af stk. 1, kun må videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når 1) den, oplysningen angår, udtrykkeligt har givet samtykke, 2) det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, eller 3) det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, myndigheden skal træffe. Forvaltningslovens § 28, stk. 2, tager sigte på oplysninger af fortrolig karakter, som ikke angår identificerbare fysiske personer,

dvs. fortrolige oplysninger om juridiske personer og fortrolige oplysninger, som hverken angår juridiske personer eller identificerbare fysiske personer.

Derudover følger af det forvaltningslovens § 29, stk. 1, at i sager, der rejses ved ansøgning, må oplysninger om ansøgerens rent private forhold ikke indhentes fra andre dele af forvaltningen eller fra en anden forvaltningsmyndighed. Bestemmelsen i § 29, stk. 1, gælder dog ikke, hvis 1) ansøgeren har givet samtykke hertil, 2) andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller 3) særlige hensyn til ansøgeren eller tredjemand klart overstiger ansøgerens interesse i, at oplysningen ikke indhentes.

I forvaltningslovens § 31 er det fastsat, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndigheden på begæring af en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe. Bestemmelsen er ikke begrænset til at omfatte fortrolige oplysninger og gælder både for personoplysninger og andre oplysninger. Det fremgår endvidere af forvaltningslovens § 32, at en person, der virker inden for den offentlige forvaltning, ikke i den forbindelse må skaffe sig fortrolige oplysninger, som ikke er af betydning for udførelsen af den pågældendes opgaver.

Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. består i at kontrollere rigtigheden af de modtagne oplysninger, som angives i ansøgninger til covid-19-kompensationsordninger mv., og foretage efterregulering på baggrund af de oplysninger om blandt andet regnskabstal, som kompensationsmodtagerne indsender i forbindelse med afrapporteringen på de enkelte ordninger. Kontrolopgaverne afhænger af den enkelte ordnings udformning og indhold. I afrapporteringsfasen er det fx på nogle ordninger nødvendigt at kontrollere oplysninger, der blev oplyst i ansøgningen, i indkomstregistret med henblik på at kontrollere de ansattes tilknytning til arbejdsstedet, samt den i ansøgningen oplyste løn. Der kan i forbindelse med afrapportering tillige være behov for tilsyn med, om institutioner, selskaber, foreninger mv. har foretaget ændringer i deres stamdata, særligt ændringer i ledelses-, ejer- og ansættelsesforhold.

2.1.2. Kulturministeriets overvejelser

Hensynet til at sikre en effektiv tilsyns- og kontrolindsats vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. forudsætter, at Slots- og Kulturstyrelsens har effektive redskaber hertil, herunder i forhold til at indsamle, behandle og videregive oplysninger til bl.a. andre myndigheder. Der henvises til beskrivelsen i afsnit 2.1.1. om gældende ret.

Oplysninger fra visse andre offentlige myndigheder, herunder andre offentlige myndigheders registre vil kunne bidrage til en styrkelse af Slots- og Kulturstyrelsens tilsyn og kontrol i forbindelse med covid-19-kompensationsordninger mv. med det formål at opdage eventuelle lovovertrædelser.

For flere af de covid-19-kompensationsordninger mv., der administreres af Slots- og Kulturstyrelsen gælder, at der skal foretages modregning, hvis en ansøger samtidig modtager kompensation for fx tilsvarende indtægtstab eller omsætningsnedgang i Erhvervsstyrelsen. Disse ordninger kræver således et tæt samarbejde om udveksling af data for at sikre, at der ikke sker overkompensation med covid-19-kompensationsordningerne mv. Der kan hertil samtidig deles oplysninger om revisorernes forhold og uafhængighed, som også er relevante i forbindelse med kontrolarbejdet.

Det fremgår af »Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020«, at offentlige data i højere grad skal deles og genbruges for at kunne skabe en mere overskuelig og sammenhængende offentlig sektor. Det forudsætter, at myndighederne i højere grad sikkert kan udveksle og tilgå relevante oplysninger, som de enkelte myndigheder allerede er i besiddelse af. Det er ikke mindst nødvendigt, når flere myndigheder er involveret.

Deling af data i et samarbejde mellem myndigheder med henblik på kontrol af virksomheder er anbefalet i Rigsrevisionens beretning om effektiv kontrol, nr. 15/2016. Det fremgår af beretningens kapitel 3, at det er Rigsrevisionens vurdering, at dataudveksling mellem myndigheder vil kunne styrke kontrollens effektivitet samt reducere kontrollens belastning for virksomhederne.

I beretningens kapitel 3 om effektiv kontrol anbefales det desuden, at myndigheder samarbejder systematisk om kontrollen på tværs, idet myndighederne har en række ensartede problematikker i forbindelse med at tilrettelægge en effektiv kontrol. Samtidig vil det bidrage til en mere moderne og velfungerende offentlig sektor. Konkret vil genbrug og deling af data fra offentlige registre bidrage til, at fx Slots- og Kulturstyrelsen kan effektivisere styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver. Fx kan visse oplysninger i en virksomheds/institutions mv. årsregnskab, der er aflagt efter reglerne i årsregnskabsloven, valideres af visse oplysninger i virksomhedens skattemæssige regnskab, der aflægges i henhold til reglerne i skatte- og afgiftslovgivningen.

Erhvervsministeriet har indført lignende lovgrundlag med henblik på at styrke Erhvervsstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver, bl.a. også med henblik på tilsyn og kontrol med erhvervsrettede covid-19-kompensationsordninger, som administreres af Erhvervsstyrelsen. Der henvises til lov nr. 438 af 8. maj 2018, hvorefter Erhvervsstyrelsen har tilsyns- og kontrolredskaber tilsvarende det i lovforslaget foreslåede.

I lov om Erhvervsstyrelsens behandling af data fremgår af § 1, at Erhvervsstyrelsen kan indsamle og behandle, herunder foretage samkøring af, oplysninger fra andre offentlige myndigheder og fra offentligt tilgængelige kilder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens opgaver. Erhvervsstyrelsen kan behandle, herunder samkøre, oplysninger, som styrelsen er i besiddelse af, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens kontrol- og tilsynsopgaver. Erhvervsstyrelsen kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger om fysiske eller juridiske personers økonomiske eller erhvervmæssige forhold i indkomstregistret. Erhvervsstyrelsen kan indsamle og behandle oplysninger og videregive disse oplysninger til andre offentlige myndigheder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af disse myndigheders kontrol- og tilsynsopgaver. Denne lov trådte i kraft den 1. juli 2018. Det bemærkes, at loven gælder for Erhvervsstyrelsens opgaver generelt, dvs. ikke afgrænset til de erhvervsrettede covid-19-kompensationsordninger.

Kulturministeriet har på den baggrund vurderet, at det er hensigtsmæssigt at sikre Slots- og Kulturstyrelsen tilsvarende tilsyns- og kontrolmuligheder i forbindelse med covid-19-kompensationsordninger mv. som Erhvervsstyrelsen. Kulturministeriet har derfor vurderet, at det for nærværende alene er nødvendigt for Slots- og Kulturstyrelsen at have samme tilsyns- og kontrolmuligheder fsva. tilsyn og kontrol med covid-19-kompensationsordninger mv., hvorfor lovforslaget er afgrænset hertil.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Slots- og Kulturstyrelsen vil kunne indsamle og behandle oplysninger, herunder oplys-

ninger af fortrolig karakter, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv., jf. lovforslagets § 1, stk. 1, herunder at Slots- og Kulturstyrelsen kan foretage samkøring af oplysninger fra andre offentlige myndigheder og fra offentligt tilgængelige kilder. Med ansøgningssager menes der de indkommende sager om støttemidler mv. som Slots- og Kulturstyrelsen behandler i de respektive kompensationsordninger/puljer. Her kan oplysningerne bruges i den gængse sagsbehandling/afrapportering. Fsva. anmeldelsesager, så kan det opstå i det tilfælde, at der i afrapporteringsforløbet fremkommer anmeldelser rejst på initiativ af Slots- og Kulturstyrelsen ved mistanke om svig og svindel

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, stk. 1 vil medføre, at Slots- og Kulturstyrelsen også vil kunne behandle og foretage samkøring af oplysninger, styrelsen i øvrigt er i besiddelse af, dvs. oplysninger, styrelsen fx har modtaget som led i Slots- og Kulturstyrelsens generelle opgaver, jf. afsnit 2.1.1.

Det foreslås endvidere, at Slots- og Kulturstyrelsen vil kunne videregive oplysninger, som omfattes af lovforslagets § 1, stk. 1, til andre offentlige myndigheder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af disse myndigheders kontrol- og tilsynsopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv., jf. lovforslagets § 1, stk. 3.

De foreslåede bestemmelser vil give hjemmel til videregivelse af oplysninger til andre myndigheder. Derved vil et samtykke til videregivelse af oplysningerne efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 1, og § 29, stk. 2, nr. 1, ikke være nødvendigt.

De datakilder og registre fra andre offentlige myndigheder, som Slots- og Kulturstyrelsen for nærværende vil indsamle oplysninger fra, er oplysninger om fysiske personers indkomst og økonomiske forhold i øvrigt (indkomstregistret, skatteoplysninger og skattekontoen), men også andre oplysninger end de nævnte kan være relevante at indsamle, hvorfor lovforslaget ikke har en nærmere afgrænsning af de oplysninger, der kan indsamles, behandles, samkøres og videregives i forbindelse med Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv.

Lovforslaget indebærer, at kulturministeren skal fastsætte nærmere regler om Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. efter § 1, stk. 1-3, herunder til hvilke myndigheder, der kan ske videregivelse, hvornår sletning af oplysninger skal finde sted, og om de tekniske foranstaltninger, der skal iagttages ved behandlingen, jf. lovforslagets § 1, stk. 4, med tilhørende bemærkninger.

Det er Kulturministeriets vurdering, at regler om Slots- og Kulturstyrelsens indsamling, behandling, samkøring og videregivelse af oplysninger mest hensigtsmæssigt fastsættes på bekendtgørelsesniveau, hvorfor der foreslås bemyndigelse hertil i lovforslagets § 1, stk. 4. Bemyndigelsen påtænkes udmøntet i regler, der bl.a. vil vedrøre til hvilke myndigheder, der kan ske videregivelse, hvornår sletning af oplysninger skal finde sted, og hvilke tekniske foranstaltninger, der skal iværksættes ved behandlingen. Samtidig vil det kunne sikres, at der – som det hidtil har været tilfældet i forhold til Slots- og Kulturstyrelsens behandling af oplysninger – løbende vil kunne tages hensyn til og foretages nærmere regulering af nye værktøjer, systemer mv., som Slots- og Kulturstyrelsen tager i brug inden for de rammer, som lovforslaget etablerer. Endvidere vil det kunne sikres, at de teknologiske muligheder for behandling af store datamængder ledsages af detaljerede regler om behandlingssikkerhed, herunder om adgang til data.

For nærmere om indsamling, behandling og videregivelse af oplysninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. henvises til lovforslagets § 1 og de specielle bemærkninger hertil.

2.2. Adgang til indkomstregistret

2.2.1. Gældende ret

Slots- og Kulturstyrelsen administrerer for på nuværende tidspunkt ordninger om lønkompensation samt kompensationsordninger til kunstnere, hvor berettigelse til kompensation mv. afhænger af ansøgers indkomstforhold eller indkomstforholdene for medarbejderne i den ansøgende institution mv.

Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. består i at kontrollere rigtigheden af de modtagne oplysninger, som angives i ansøgninger til kompensationsordningerne mv., og foretage efterregulering på baggrund af de oplysninger om bl.a. regnskabstal, som kompensationsmodtagerne indsender i forbindelse med afrapportering på de enkelte ordninger. Kontrolopgaverne afhænger af den enkelte ordnings udformning og indhold. I afrapporteringsfasen på bl.a. ordningen for lønkompensation er det nødvendigt at kontrollere oplysninger såsom CPR-numre, der blev oplyst i ansøgningen, i indkomstregistret med henblik på at kontrollere de ansattes tilknytning til arbejdsstedet, samt den i ansøgningen oplyste løn. Der kan i forbindelse med afrapportering tillige være behov for tilsyn med, om institutioner, selskaber, foreninger mv. har foretaget ændringer i deres stamdata, særligt ændringer i ledelses-, ejer- og ansættelsesforhold.

Slots- og Kulturstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke adgang til at kontrollere oplysninger op mod indkomstregistret.

2.2.2. Kulturministeriets overvejelser

Adgang til indkomstregistret er en afgørende forudsætning for, at Slots- og Kulturstyrelsen som led i sin kontrol med modtagelse af støtte fra covid-19-kompensationsordninger mv. kan verificere ansøgers oplysninger om indkomstforhold. Derudover er adgangen til indkomstregistret nødvendig for at undersøge, om arbejdsgivere, der søger om lønkompensation for hjemsendte medarbejdere, tidligere har udbetalt lønninger til de medarbejdere, der søges om lønkompensation for, samt desuden om den, der er udbetalt lønkompensation til, opgiver denne som indtægt. Endvidere giver terminaladgangen mulighed for at verificere, at de indtægter, som ansøgere søger kompensation for, rent faktisk er tabte indtægter.

I lov om Erhvervsstyrelsens behandling af data fremgår af § 1, stk. 3, at Erhvervsstyrelsen kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger om fysiske eller juridiske personers økonomiske eller erhvervsmæssige forhold i indkomstregistret, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens opgaver. Erhvervsstyrelsen kan indsamle og behandle oplysninger og videregive disse oplysninger til andre offentlige myndigheder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af disse myndigheders kontrol- og tilsynsopgaver. Denne lov trådte i kraft 1. juli 2018. Der henvises til afsnit 2.1.2. ovenfor.

Kulturministeriet har på den baggrund vurderet, at det er hensigtsmæssigt at sikre Slots- og Kulturstyrelsen tilsvarende tilsyns- og kontrolmuligheder som Erhvervsstyrelsen.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Slots- og Kulturstyrelsen kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger om fysiske eller juridiske personers økonomiske eller erhvervsmæssige forhold i indkomstregistret jf. § 7 i lov om et indkomstregister, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver i forbindelse med covid-19-kompensationsordninger mv.

Med en indførelse af adgang til indkomstregistret vil Slots- og Kulturstyrelsen med et opslag kunne verificere, om en ansøgers angivne indkomstforhold stemmer overens med ansøgerens faktiske skattepligtige indkomstforhold for så vidt angår løn. Herved vil eventuelle uoverensstemmende oplysninger, lovovertrædelser eller forsøg på lovovertrædelser kunne opdages.

Kulturministeriet har vurderet, at det for nærværende alene er nødvendigt for Slots- og Kulturstyrelsen at have samme tilsyns- og kontrolmuligheder fsva. tilsyn og kontrol med covid-19-kompensationsordninger mv., hvorfor lovforslaget er afgrænset hertil.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det vil være muligt at sammenholde de oplysninger, der er indberettet til Slots- og Kulturstyrelsen med de oplysninger, der er indberettet til skattevæsenet. Sammenholdning af datasættene vil gøre det muligt at dokumentere hvorvidt ansøger faktisk har overholdt de indtægtskrav, der gælder for kompensationsordningerne mv. på tidspunktet for ansøgernes ansøgning.

For nærmere om Slots- og Kulturstyrelsens terminaladgang til indkomstregistret henvises til lovforslagets § 1 og de specielle bemærkninger hertil.

2.3. Etableringen af en whistleblowerordning

2.3.1. Gældende ret

Folketinget vedtog den 24. juni 2021 lov nr. 1436 af 29. juni 2021 om beskyttelse af whistleblowere (whistleblowerloven). Whistleblowerloven gennemfører Europa-Parlamentet og Rådets direktiv (EU) 2019/1937 af 23. oktober om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten (herefter whistleblowerdirektivet), i dansk ret. Whistleblowerloven stiller bl.a. krav om, at der skal etableres whistleblowerordninger på alle private og offentlige arbejdspladser med 50 eller flere ansatte. Whistleblowerloven træder i kræft den 17. december 2021, dog således forpligtelsen til at etablere whistleblowerordninger for arbejdspladser i den private sektor med mellem 50 og 250 ansatte først indtræder den 17. december 2023.

Derudover er der i dag etableret whistleblowerordninger på det statslige område på administrativt grundlag, som både Kulturministeriet og Slots- og Kulturstyrelsen er underlagt. Forpligtelsen til at etablere en whistleblowerordning gælder for alle departementer og underliggende myndigheder, som et departement har instruktionsbeføjelse over for, med 50 eller flere beskæftigede (dvs. navnlig lønmodtagere opgjort efter årsværk). For så vidt angår myndigheder med færre end 50 beskæftigede er det op til den enkelte myndighed, om der skal oprettes en separat whistleblowerordning for myndigheden. Denne ordning henvender sig udelukkende til ansatte i Kulturministeriet, Slots- og Kulturstyrelsen og til ansatte hos samarbejdende institutioner og omfatter ikke borgere, der fx har viden om en konkret ansøgning til

covid-19-kompensationsordninger mv. Det betyder, at eksempelvis en tilskudsmodtagers ansatte ikke kan anvende den eksisterende ordning til indberetning af urigtige forhold eller ulovligheder.

Erhvervsstyrelsen har etableret en særskilt whistleblowerordning, som blev etableret som opfølgning på den politiske aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet om ”Hurtig og sikker udbetaling af kompensation som følge af covid-19” af 20. maj 2020. Erhvervsstyrelsens whistleblowerordning er indført ved lov nr. 796 af 9. juni 2020 om ændring af lov om erhvervsfremme og omfatter de erhvervsrettede covid-19-kompensationsordninger, som administreres af Erhvervsstyrelsen. Ordningen er indrettet, således at anmelder er anonym, dog med den undtagelse, at en snæver kreds af betroede medarbejdere i Erhvervsstyrelsen skal kunne identificere anmelder med henblik på at få oplysninger bekræftet eller uddybet.

For at mindske risikoen for lovovertrædelser med covid-19-kompensationsordninger mv. foretages der allerede i dag af Slots- og Kulturstyrelsen en række kontroller som led i sagsbehandlingen i forbindelse med modtagelse af ansøgninger, inden udbetalingen finder sted. Fx kontrol af virksomheder i Virk, kontrol af virksomheders hjemmesider, kunstneres virke, dokumentation af tabt indtægt mv. Endvidere er bevillingsmodtagere pålagt en række efterfølgende dokumentationskrav i forbindelse med aflæggelse af regnskab samt afrapportering. Indberetninger fra borgere med mistanke om lovovertrædelser med covid-19-kompensationsordninger mv. kan spille en væsentlig rolle i sagsbehandlingen af afrapporteringer og regnskaber.

2.3.2. Kulturministeriets overvejelser

Med den foreslåede whistleblowerordning vil det blive muligt for ansøgers ansatte, samarbejdspartnere og andre, der mener at have viden om forhold, der indikerer lovovertrædelser med covid-19-kompensationsordninger at agere whistleblower. Det er i offentlighedens interesse, at alvorlige lovovertrædelser kommer frem i lyset. Whistleblowere kan spille en afgørende rolle i forhold til at afsløre alvorlige lovovertrædelser, og en udbredelse af whistleblowerordninger vil kunne understøtte effektiv afsløring, efterforskning og retsforfølgning af sådanne forhold.

Formålet med lovforslaget er at etablere en whistleblowerordning, der kan understøtte Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolindsats i forhold til covid-19-kompensationsordningerne mv., således at borgere mv. anonymt kan angive ulovlige forhold til Slots- og Kulturstyrelsen. Det er endvidere formålet, at der indføres regler om beskyttelse af whistleblowere, herunder et forbud mod repressalier mod whistlebloweren.

2.3.3. Den foreslåede ordning

En whistleblowerordning for covid-19-kompensationsordninger mv. vil supplere Slots- og Kulturstyrelsens almindelige henvendelseskanaler med en indgang, hvor anmelderens identitet er beskyttet i forhold til offentligheden, herunder for den som anmeldelsen vedrører. Modtagelse af whistleblowerhenvendelser skal således anses som en del af styrelsens almindelige sagsoplysning. Uanset anmelders eventuelle ansættelsesforhold opnår anmelder ikke i kraft af anmeldelsen partsstatus i en eventuel afgørelse om udbetaling eller tilbagebetaling af støtte over for den fysiske eller juridiske person, som anmeldelsen vedrører.

Det foreslås, at der indføres et forbud mod at videregive oplysninger om anmelders identitet, når vedkommende gennem whistleblowerordningen har anmeldt en fysisk eller juridisk person til styrelsen for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af reglerne for modtagelse af midler fra covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område. Med denne bestemmelse vil anmelders identitet og oplysninger, som gør det muligt at identificere denne, hverken oplyses over for den juridiske eller fysiske person, som anmeldelsen vedrører eller offentligheden i øvrigt. Indberetninger til ordningen fraviger dermed de generelle bestemmelser i offentlighedsloven og forvaltningsloven om aktindsigt. Bestemmelsen har til formål at beskytte identiteten af de borgere, der henvender sig, og derved reducere risikoen for negative konsekvenser af anmeldelsen. Beskyttelsen gælder, uanset hvordan borgeren har opnået kendskab til den viden, der ligger til grund for indberetningen. Det kan dog være særligt relevant i de tilfælde, hvor der er tale om medarbejdere, der foretager indberetning om mistænkelige forhold, som vedkommende har opnået viden om gennem sin ansættelse. Her vil den arbejdsgiver/virksomhed mv., som henvendelsen drejer sig om, ikke kunne få indsigt i, hvem der har henvendt sig.

Forbuddet mod videregivelse af oplysninger om anmelders identitet vil ikke omfatte Slots- og Kulturstyrelsens udveksling af oplysninger med andre myndigheder, herunder politiet og skatteforvaltningen, som led i disse myndigheders kontrol og tilsynsopgaver i forbindelse med covid-19-kompensationsordninger mv. I disse tilfælde vil anmelders identitet kunne være af betydning for den pågældende myndigheds vurdering af oplysningernes troværdighed. Det er dog væsentligt, at anmelders delvise anonymitet følger oplysningerne ved videregivelse til anden myndighed. Den modtagende myndighed må derfor underlægges de samme begrænsninger i adgangen til videregivelse som Slots- og Kulturstyrelsen. Oplysningerne om anmelders identitet vil således også være undtaget fra retten til aktindsigt ved den myndighed, som modtager oplysningerne fra Slots- og Kulturstyrelsen. Den foreslåede ret til anonymitet over for offentligheden, vil således ikke indebære en ret til anonymitet over for andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet. Hvis anmeldelsen for eksempel giver anledning til, at Slots- og Kulturstyrelsen politianmelder forholdet, kan anklagemyndigheden eksempelvis vælge at indkalde anmelderen som vidne i en eventuel straffesag mod den fysiske eller juridiske person, oplysningerne vedrører.

Det bemærkes, at en whistleblower fortsat vil kunne ifalde ansvar i de tilfælde, hvor anskaffelsen udgør en selvstændig strafbar handling, fx i form af overtrædelse af straffelovens § 263 om bl.a. hacking og uberettiget aflytning eller optagelse af samtaler mellem andre. Sådanne situationer er fortsat underlagt strafansvar efter dansk ret. Der vil endvidere ikke kunne blive tale om ansvarsfritagelse, når de pågældende oplysninger, som vedkommende skaffer sig adgang til, ikke er nødvendige for den pågældende indberetning.

Hvis whistlebloweren selv har begået den kriminelle handling eller har medvirket hertil, vil han eller hun kunne ifalde strafansvar herfor. Det bemærkes i den forbindelse, at hvis der er konkret mistanke om, at en fysisk eller juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf, gælder bestemmelser i lovgivning mv. om pligt til at meddele oplysninger til myndigheder ikke i forhold til den mistænkte, medmindre det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse, jf. § 10 i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven). Slots- og Kulturstyrelsen skal derfor være opmærksom på, at indhentelse af supplerende oplysninger fra anmelderen – hvis denne er under konkret mistanke for et strafbart forhold – sker under behørig hensyntagen til reglerne om selvinkriminering.

Oplysningerne om anmelders identitet må kun videregives til andre myndigheder i det omfang, oplysnin-

gerne har relevans for den pågældende myndigheds opgaver relateret specifikt til kompensationsordninger mv. i anledning af covid-19.

Det foreslås, at der – tilsvarende whistleblowerloven og lov om erhvervsfremme § 22 a - indføres en beskyttelse af ansatte eller tidligere ansatte, der har benyttet sig af den whistleblowerordning, der etableres med lovforslaget.

Det foreslås således, at en ansat eller tidligere ansat ikke må udsættes for repressalier, herunder trussel om eller forsøg på repressalier som følge af, at vedkommende har foretaget en ekstern indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens whistleblowerordning, som omfatter de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen. Det følger endvidere, at en ansat eller tidligere ansat ikke må hindres eller forsøges hindret i at foretage indberetninger.

Alle former for repressalier vil være omfattet. Repressalier kan foruden afskedigelse fx være degradering, forflyttelse, chikane el.lign.

Det er en forudsætning for bestemmelsens anvendelsesområde, at den ansatte eller tidligere ansatte har indberettet en overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af reglerne for de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen, og det er en forudsætning, at der foreligger en nær forbindelse mellem indberetningen og den direkte eller indirekte ufordelagtige behandling af whistlebloweren.

At der skal foreligge en nær forbindelse medfører bl.a., at bestemmelsen alene finder anvendelse i forbindelse med repressalier, som besluttet, efter den ansatte eller den tidligere ansatte har indberettet en institutions mv. overtrædelse eller potentielle overtrædelse til Slots- og Kulturstyrelsens whistleblowerordning.

Videre foreslås det, at den ansatte eller den tidligere ansatte i tilfælde af overtrædelse vil kunne tilkendes en godtgørelse. Det forudsættes, at godtgørelsen udregnes i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. (ligebehandlingsloven).

Det vil navnlig være relevant i det tilfælde, hvor whistlebloweren er ansat hos den, der har udført repressalierne. I forbindelse med fastsættelse af godtgørelsen kan domstolene således efter omstændighederne tage udgangspunkt i § 16, stk. 3, i ligebehandlingsloven, hvorefter godtgørelsen fastsættes under hensyntagen til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt og den retspraksis, der foreligger på området.

For så vidt angår de tilfælde, hvor der er tale om en juridisk person, skal der foretages en skønsmæssig vurdering ud fra de samlede omstændigheder i sagen.

Der foreslås ikke fastsat bestemmelser om godtgørelsens størrelse, idet denne må fastsættes ud fra en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Navnlig kan karakteren af skadevolderens handling og den ulempe, som må antages at være påført den enkelte fysiske eller juridiske person, tillægges vægt ved udmålingen af godtgørelsen. Der kan i den forbindelse bl.a. lægges vægt på de nærmere omstændigheder, under hvilke den pågældende fysiske eller juridiske person har været udsat for repressalier.

Der kan endvidere lægges vægt på, hvilken form for repressalier den pågældende er blevet udsat for. I relation til fysiske personer kan som eksempel herpå anføres, at repressalier i form af afskedigelse eller

degradering kan anses for mere vidtgående end andre former for repressalier. Desto større en ulempe, der er tale om, desto højere godtgørelse skal der tilkendes den skadelidte.

Bestemmelsen regulerer ikke, hvem der hæfter for et krav om godtgørelse. Det spørgsmål skal afgøres i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler om hæftelse for erstatningsretlige krav, herunder reglerne om principalansvar.

Der kan foruden godtgørelse for ikke-økonomisk skade kræves erstatning for økonomisk tab efter dansk rets almindelige erstatningsregler, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

En fysisk eller juridisk person kan ikke få ret til godtgørelse i medfør af flere forskellige regelsæt for samme hændelse, dvs. for repressalier, der er vedtaget som følge af, at den pågældende har optrådt som whistleblower m.v. Det samme gør sig gældende, hvis en ansat er berettiget til en godtgørelse i henhold til overenskomster og andre arbejdsretlige aftaler.

Det bemærkes dog, at det som nævnt alene er godtgørelse for repressalier m.v. som følge af, at den pågældende har optrådt som whistleblower m.v., der ikke kan medføre godtgørelse efter flere forskellige regelsæt. Det udelukker således ikke, at den pågældende på andet grundlag kan være berettiget til godtgørelse m.v. efter andre regelsæt, fx hvis det er relevant i anledning af det forhold m.v., der indberettes om.

Det foreslås, at bestemmelsen ikke ved forudgående eller efterfølgende aftale kan fraviges til ugunst for den ansatte eller den tidligere ansatte. Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for aftaler, der stiller den ansatte eller den tidligere ansatte bedre, end den ansatte eller den tidligere ansatte er stillet efter lovens bestemmelser. Det gælder både fsva. godtgørelse og evt. opretholdelse eller genopretning af et ansættelsesforhold.

Det forventes, at langt de fleste indberetninger til whistleblowerordningen vil blive foretaget, efter at en ansøger har modtaget en udbetaling fra covid-19-kompensationsordningerne mv.

Ansatte eller tidligere ansatte, der foretager indberetning af oplysninger om overtrædelse eller potentiel overtrædelse af reglerne for de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen, anses ikke for at have tilsidesat en eventuel tavshedspligt og ifalder ikke nogen form for ansvar for en sådan indberetning, forudsat at de havde rimelig grund til at antage, at indberetningen af sådanne oplysninger var nødvendig for at afsløre en overtrædelse af reglerne for covid-19-kompensationsordningerne mv.

Det er hensigten med ordningen, at borgere kan logge på Slots- og Kulturstyrelsens digitale indberetningsløsning, der udvikles til formålet, for at foretage anmeldelser under whistleblowerordningen. Herved vil der blive sikret en entydig identifikation af anmelder, som vil gøre det muligt for Slots- og Kulturstyrelsen at følge op på henvendelsen, herunder stille opklarende spørgsmål til anmelder eller udbede sig nærmere dokumentation for de anmeldte forhold.

For nærmere om etablering af en whistleblowerordning henvises til lovforslagets § 2 og bemærkninger hertil.

2.4. Indførelse af særlig tavshedspligt for ansatte i Slots- og Kulturstyrelsen for oplysninger som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

2.4.1. Gældende ret

Ud over den generelle bestemmelse i straffelovens § 152 gælder der i dag ikke særlige regler om tavshedspligt, når Slots- og Kulturstyrelsen i forbindelse med kontrollen af covid-19-kompensationsordningerne mv. modtager oplysninger om personer eller virksomheder, som videresendes fra Hvidvasksekretariatet i Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), og som hidrører fra virksomheders og personers underretninger i henhold til § 26 i lov nr. 651 af 8. juni 2017 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) (lovbekendtgørelse nr. 1062 af 19. maj 2021 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme). Slots- og Kulturstyrelsen modtager i dag dele af underretninger fra Hvidvasksekretariatet, hvis Hvidvasksekretariatet vurderer, at underretningerne ikke omhandler hvidvask af udbytte fra strafbare forhold eller finansiering af terrorisme, men har en interesse i forbindelse med kontrollen af covid-19-kompensationsordninger mv.

Det følger af hvidvasklovens § 26, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven omgående skal underrette Hvidvasksekretariatet, der er en del af SØIK, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det følger endvidere af hvidvasklovens § 26, stk. 5, at en registreret person ikke har ret til indsigt i egne personoplysninger, der er eller vil blive behandlet efter § 26, stk. 1 og 2. Bestemmelsen er efter forarbejderne tidsubegrænset, hvilket indebærer, at en person aldrig kan få indsigt i de oplysninger, som behandles efter stk. 1 og 2, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 41 som fremsat, side 129.

At der ikke er ret til at få indsigt i oplysninger om, at der er foretaget underretning til Hvidvasksekretariatet, og hvilke oplysninger Hvidvasksekretariatet har modtaget i den forbindelse, skyldes bl.a., at dette vil kunne modvirke en eventuel videre efterforskning, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 41 som fremsat, side 43. Efter hvidvasklovens § 38 har virksomheder eller personer, som er omfattet af hvidvaskloven, bl.a. pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning efter § 26. Denne pligt angår både oplysninger om, at der er foretaget en underretning samt om selve underretningens indhold. Bestemmelsen er efter forarbejderne tidsubegrænset, hvilket betyder, at uanset om en underretning ikke medfører, at en kunde sigtes for et strafbart forhold, og den forpligtede virksomhed eller person har viden herom, kan kunden ikke informeres om, at der er foretaget en tidligere underretning vedrørende kunden, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 41 som fremsat, side 142.

Det følger af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger § 13, stk. 2, at hvis det er nødvendigt for, at den registrerede kan varetage sine interesser, skal den dataansvarlige som minimum give den registrerede meddelelse om retsgrundlaget for behandlingen, tidsrummet for opbevaring af oplysninger, kategorier af eventuelle modtagere af oplysninger samt yderligere oplysninger. Der vil imidlertid skulle tages behørigt hensyn til de specifikke omstændigheder, hvorunder oplysningerne behandles, herunder fx de særlige fortrolighedshensyn, som politiet og anklagemyndighedens behandling af personoplysninger om mistænkte mv. er underlagt i forbindelse med en straffesags efterforskning og forberedelse, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 168, som fremsat, side 70.

I forhold til underretninger efter hvidvasklovens § 26 modtaget i Hvidvasksekretariatet, er det ikke nødvendigt for, at den registrerede kan varetage sine interesser, at Hvidvasksekretariatet informerer den registrerede om, at sekretariatet har modtaget en hvidvaskunderretning. Dette skal ses i lyset af, at det ikke i sig selv har nogen retsvirkning for den registrerede, at Hvidvasksekretariatet behandler en

hvidvaskunderretning, da der er tale om oplysninger om fx usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til den pågældende kunde. Slots- og Kulturstyrelsen vil som udgangspunkt være underlagt en oplysningsforpligtelse i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 14, når styrelsen modtager oplysninger om en registreret, som vedkommende ikke selv har afgivet.

Endelig er oplysningerne underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler som fx forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder, når oplysningerne modtages i en anden forvaltningsmyndighed end Hvidvasksekretariatet.

2.4.2. Kulturministeriets overvejelser

Formålet med at Hvidvasksekretariatet sender indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen er, at oplysningerne kan give Slots- og Kulturstyrelsen bedre forudsætninger for at opdage lovovertrædelser og dermed afsløre, om udbetalingerne har været uberettigede. Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet er som udgangspunkt ikke tilstrækkelige til, at Slots- og Kulturstyrelsen kan færdiggøre sagen på baggrund af oplysningerne. De vil typisk danne grundlag for en grundigere undersøgelse, herunder samkøring af data med fx Erhvervsstyrelsen.

Når Slots- og Kulturstyrelsen har modtaget oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet, bliver de gennemgået med henblik på at vurdere, om oplysningerne kan danne grundlag for opstart af en egentlig kontrol. Når en indberetning modtaget fra Hvidvasksekretariatet danner grundlag for at efterkontrollere en sag, indhenter Slots- og Kulturstyrelsen de relevante oplysninger fra andre kilder, der skal indgå i kontrolsagen. De oplysninger, der indhentes, er eksempelvis lønomkostninger samt antal ansatte, leverancer fra underleverandører mv. Oplysningerne søges indhentet hos personen eller virksomheden selv.

Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet, herunder oplysninger om dele af underretningerne efter hvidvasklovens § 26, danner således som udgangspunkt alene grundlag for en eventuel sagsudvælgelse, og er ikke i sig selv tilstrækkelige til, at Slots- og Kulturstyrelsen kan færdiggøre sagsbehandlingen. Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet vil derfor som udgangspunkt ikke indgå i det grundlag, som der træffes en afgørelse på. Det vil som udgangspunkt alene være de oplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen efterfølgende indhenter, der danner grundlag for en eventuel kontrolsag, og som den registrerede i forbindelse med ændringen har interesse i at blive gjort bekendt med. Disse oplysninger indgår i det grundlag, der kan ske partshøring over, jf. forvaltningslovens § 19.

Med de nuværende regler vil oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet være genstand for partsaktindsigt efter reglerne herom i forvaltningsloven, hvis den pågældende person eller virksomhed anmoder herom. Aktindsigten kan efter forvaltningslovens § 15 b begrænses i det omfang, partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til fx forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrddelse og lign. samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning, eller gennemførelse af offentlig kontrol-, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen. Ved en begrænsning efter reglerne i § 15 b vil oplysninger fra Hvidvasksekretariatet kunne undtages fra aktindsigt, og parten vil kunne få indsigt i dokumenternes øvrige oplysninger gennem ekstrahering og delvis aktindsigt.

I stort set alle tilfælde udelader Slots- og Kulturstyrelsen i dag følsomme personoplysninger og lignende i ovenstående sager. Det vil dog på trods af udeladelsen af oplysningerne i størstedelen af tilfældene være muligt at identificere, hvem der har foretaget underretningen, uanset om de omhandlede oplysninger om eventuelle navne, adresser mv. på personer/ virksomheder er udeladt. Dette hænger bl.a. sammen med, at oplysningen i visse sager kun kan stamme ét sted fra. Det vil bl.a. være muligt alene på baggrund af oplysningens karakter at henføre oplysningen til fx vedkommendes pengeinstitut. Når der gives aktindsigt i oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet efter de nuværende regler, er der således ikke et formaliseret beskyttelseshensyn i forhold til dem, der foretager indberetning hertil. Det er Kulturministeriets vurdering, at der er behov for at indføre en særlig beskyttelse i disse tilfælde.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Slots- og Kulturstyrelsens ansatte pålægges en tavshedspligt for så vidt angår oplysninger, der modtages fra Hvidvasksekretariatet i SØIK som led i kontrollen med udbetaling af covid-19-kompensationsordninger mv. Slots- og Kulturstyrelsen vil med en sådan tavshedspligt blandt andet sikre sig, at tavshedspligten følger oplysningerne.

Den foreslåede bestemmelse om tavshedspligt medfører, at oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1-4 ikke finder anvendelse, jf. forordningens artikel 14, stk. 5, litra d for så vidt angår oplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen har modtaget fra Hvidvasksekretariatet, og som har tilknytning til underretninger efter hvidvasklovens § 26. Desuden kan sådanne oplysninger i medfør af databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, undtages fra indsichtsretten efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1.

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Behandlingen af personoplysninger er i almindelighed omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (Databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Lovforslagets §§ 1-3 indebærer behandling af personoplysninger. Således indebærer lovforslagets § 1 hjemmel til samkøring, indsamling, behandling og videregivelse af oplysninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. samt terminaladgang til indkomstregistret. Lovforslagets § 2 indebærer etablering af en whistleblowerordning i forbindelse med midler fra covid-19-kompensationsordningerne mv. Lovforslagets § 3 vedrører en indførelse af særlig tavshedspligt for ansatte i Slots- og Kulturstyrelsen for oplysninger som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

3.1 Indsamling, behandling og videregivelse af oplysninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger

Efter den foreslåede bestemmelse vil Slots- og Kulturstyrelsen kunne indsamle og behandle, herunder foretage samkøring af, oplysninger fra andre offentlige myndigheder og fra offentligt tilgængelige kilder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens opgaver.

Den behandling af personoplysninger, som den foreslåede bestemmelse vil foranledige for Slots- og Kulturstyrelsen, vil skulle ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og -loven.

Spørgsmålet om, hvorvidt der må behandles personoplysninger, er som udgangspunkt reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, om behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger, artikel 9, stk. 2, om behandling af følsomme personoplysninger og databeskyttelseslovens § 8 om behandling af oplysninger om strafbare forhold.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af artikel 6, stk. 1, litra c, hvorefter behandling af almindelige ikke-følsomme oplysninger kan finde sted, hvis det er nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse, eller artikel 6, stk. 1, litra e, hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Behandlingen af de ikke-følsomme personoplysninger, som kan ske i medfør af den foreslåede bestemmelse, har hjemmel i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Dette skyldes, at behandlingen vurderes at være i samfundets interesse og henhøre under offentlig myndighedsudøvelse.

De nærmere betingelser for behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger er reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 10. Det vurderes, at den foreslåede bestemmelse kan rummes inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., hvorefter behandling af de førnævnte oplysninger på baggrund af artikel 6, stk. 1, bl.a. kan ske med hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Overordnet vurderes den foreslåede bestemmelse at stå i et rimeligt forhold til de legitime mål, der forfølges, samt respektere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse. Dette skyldes bestemmelsens formålsafgrænsning i forhold til tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, at der i forbindelse med fastsættelsen af nationale regler skal sikres passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Forordningens artikel 10, 1. 22 pkt., sidste led, stiller ligeledes krav om, at der i national ret skal gives passende garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Herudover skal det bemærkes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og -loven, herunder de grundlæggende principper i forordningens artikel 5, også skal iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, fastsætter, at personoplysninger skal »behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (»lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed«)«. Det fastsættes endvidere, at personoplysninger skal »indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (»formålsbestemthed«)«. Personoplysninger skal også »være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (»dataminimering«)«. Endvidere gælder, at personoplysninger skal »være korrekte og om nødvendigt ajourførte, og der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles,

straks slettes eller berigtiges (»rigtighed«). Det fastlægges tillige i artikel 5, at personoplysninger skal »opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (»opbevaringsbegrænsning«). Endelig skal personoplysninger »behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende personoplysninger, herunder beskyttelse mod uautoriseret eller ulovlig behandling og mod hændeligt tab, tilintetgørelse eller beskadigelse, under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger (»integritet og fortrolighed«).

Den dataansvarlige er ansvarlig for og skal kunne påvise, at principperne i artikel 5, stk. 1, overholdes (»ansvarlighed«), jf. forordningens artikel 5, stk. 2.

3.2. Etablering af en whistleblowerordning

Slots- og Kulturstyrelsens behandling af modtagne underretninger som led i den foreslåede whistleblowerordning vil indebære behandling af personoplysninger om henholdsvis anmelder og vedkommende fysiske eller juridiske person, der anmeldes. Behandlingen vil for så vidt angår anmelder bestå i indsamling, opbevaring og evt. videregivelse, og for så vidt angår den anmeldte bestå i indsamling og evt. samkøring og videregivelse.

De personoplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen vil behandle, skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Slots- og Kulturstyrelsens behandling af personoplysninger i medfør af den foreslåede ordning vil kunne omfatte almindelige ikke-følsomme personoplysninger, oplysninger om strafbare forhold og oplysninger om personnumre. I praksis vil det formentlig være personoplysninger som navne og kontaktoplysninger på personer m.v., men det kan forekomme, at oplysningerne også vil vedrøre enkeltmandsvirksomheders forhold, således at CVR-nummer samt formueforhold m.v. også indgår i behandlingen.

Der kan også indgå CPR-numre i Slots- og Kulturstyrelsens behandling af personoplysninger som led i varetagelsen af den foreslåede whistleblowerordning. Det vurderes, at der vil være hjemmel til en behandling af sådanne oplysninger i henhold til databeskyttelseslovens § 11, hvorefter en offentlig myndighed kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på entydig identifikation.

Den behandling af personoplysninger, som den foreslåede bestemmelse vil foranledige for Slots- og Kulturstyrelsen, vil skulle ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og -loven.

Med den foreslåede bestemmelse indføres nationale særregler for behandling af almindelige personoplysninger, hvorfor tjeklisten ved udarbejdelse af nye nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, jf. side 166 ff., i Justitsministeriets betænkning nr. 1565/2017, skal iagttages. Kulturministeriet har foretaget vurderingen af de foreslåede bestemmelser i overensstemmelse hermed.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 45, at hvis behandling foretages i overensstemmelse med en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, eller hvis behandling er nødvendig for at udføre en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, bør behandlingen have et retsgrundlag i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret. Der henvises nærmere til side 129-130 i Justitsministeriets betænkning nr. 1565/2017 om databeskyttelsesforordningen.

Spørgsmålet om, hvorvidt der må behandles personoplysninger som led i en whistleblowerordning, er som udgangspunkt reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, om behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger, artikel 9, stk. 2, om behandling af følsomme personoplysninger og databeskyttelseslovens § 8 om behandling af oplysninger om strafbare forhold.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af artikel 6, stk. 1, litra c, hvorefter behandling af almindelige ikke-følsomme oplysninger kan finde sted, hvis det er nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse, eller artikel 6, stk. 1, litra e, hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Behandlingen af de ikke-følsomme personoplysninger, som kan ske i medfør af den foreslåede bestemmelse, har hjemmel i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Dette skyldes, at behandlingen vurderes at være i samfundets interesse og henhøre under offentlig myndighedsudøvelse.

De nærmere betingelser for behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger er reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 10. Det vurderes, at den foreslåede bestemmelse kan rummes inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., hvorefter behandling af de førnævnte oplysninger på baggrund af artikel 6, stk. 1, bl.a. kan ske med hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Overordnet vurderes den foreslåede bestemmelse at stå i et rimeligt forhold til de legitime mål, der forfølges, samt respektere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse. Dette skyldes bestemmelsens formålsafgrænsning i forhold til tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, at der i forbindelse med fastsættelsen af nationale regler skal sikres passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Forordningens artikel 10, 1. 22 pkt., sidste led, stiller som nævnt ligeledes krav om, at der i national ret skal gives passende garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Herudover skal det bemærkes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og -loven, herunder de grundlæggende principper i forordningens artikel 5, også skal iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af den foreslåede bestemmelse.

I forordningens artikel 5, stk. 1, er fastsat en række grundlæggende principper, der gælder for alle behandlinger af personoplysninger, som omfattes af forordningen.

Bestemmelsen fastsætter således, at personoplysninger skal »behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (»lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed«)«. Det fastsættes endvidere, at personoplysninger skal »indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (»formålsbestemthed«)«. Personoplysninger skal også »være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (»dataminimering«)«. Endvidere gælder, at personoplysninger skal »være korrekte og om nødvendigt ajourførte, og der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges (»rigtighed«)«. Det fastlægges tillige i artikel 5, at personoplysninger skal »opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (»opbevaringsbegrænsning«)«. Endelig skal personoplysninger »behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende personoplysninger, herunder beskyttelse mod uautoriseret eller ulovlig behandling og mod hændeligt tab,

tilintetgørelse eller beskadigelse, under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger (»integritet og fortrolighed«).

Den dataansvarlige er ansvarlig for og skal kunne påvise, at principperne i artikel 5, stk. 1, overholdes (»ansvarlighed«), jf. forordningens artikel 5, stk. 2.

Slots- og Kulturstyrelsen vil i forbindelse med administrationen af whistleblowerordningen ikke indhente og opbevare større mængder af oplysninger om de anmeldte, end hvad der er behov for i den konkrete kontrolsag. Styrelsens administration af ordningen vil således være i overensstemmelse med kravet om dataminimering.

Det almindelige krav om proportionalitet i databehandlingen vil således efter styrelsens opfattelse være opfyldt. Samtidig bemærkes, at der som udgangspunkt vil ske sletning af de oplysninger, som ikke skal gemmes som følge af en anden retlig forpligtelse (eksempelvis hvis oplysningerne er journaliseringspligtige), når det vurderes, at der ikke længere er behov for dem, hvilket varetager hensynet om opbevaringsbegrænsning.

Endelig vil Slots- og Kulturstyrelsen sætte adgangsbegrænsning på adgangen til oplysningerne, hvorved kun relevante medarbejdere vil få adgang til personoplysningerne.

Forordningens artikel 13 indebærer en oplysningspligt ved indsamling af personoplysninger hos den registrerede.

For så vidt angår den dataansvarliges oplysningspligt vil Slots- og Kulturstyrelsen leve op til oplysningsforpligtelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 13 over for de anmeldere, som opgiver deres identitet via whistleblowerordningen i forbindelse med anmeldelsen.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 14, at den dataansvarlige endvidere skal give den registrerede en række oplysninger i forbindelse med indsamling af personoplysninger, som ikke er indsamlet hos den registrerede selv. Dette indebærer som omtalt under afsnit 2.1., at den anmeldte som udgangspunkt skal orienteres, om styrelsens behandling af vedkommendes personoplysninger, så snart der er foretaget en anmeldelse af vedkommende i whistleblowerordningen.

Som undtagelse hertil fremgår dog følgende af databeskyttelseslovens § 22, at bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-3, artikel 14, stk. 1-4, artikel 15 og artikel 34 ikke gælder, hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv. Det kan bl.a. være i tilfælde af kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse. Undtagelser i medfør af § 22 beror på en konkret vurdering.

Udgangspunktet om oplysningspligt finder endvidere ikke anvendelse, jf. forordningens artikel 14, stk. 5, litra b, hvis og i det omfang udgangspunktet sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad vil hindre opfyldelse af formålene med denne behandling. Dette kunne fx forekomme i forbindelse med politimæssig efterforskning af en konkret sag.

Det vil fx være tilfældet, hvis en underretning efter en konkret vurdering kan skade en efterforskning eller forfølgning af en lovovertrædelse.

Kulturministeriet er opmærksom på, at Slots- og Kulturstyrelsen som dataansvarlig skal opfylde sin oplysningsforpligtelse, så snart ovenstående beskyttelseshensyn ikke længere er til stede.

Dog bemærkes, at den anmeldte i alle tilfælde vil blive underrettet om anmeldelsen via whistleblowerordningen, såfremt henvendelsen giver anledning til konkret stillingtagen, og forholdet er omfattet af partshøringsforpligtelsen i forvaltningslovens § 19.

Endelig skal det generelt bemærkes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og

databeskyttelsesloven ligeledes skal iagttages, når Slots- og Kulturstyrelsen behandler personoplysninger som led i whistleblowerordningen.

3.3. Indførelse af særlig tavshedspligt for ansatte i Slots- og Kulturstyrelsen for oplysninger som hidrører fra Hvidvasksekretariatet

Med bestemmelsen vil Slots- og Kulturstyrelsens ansatte blive pålagt en tavshedspligt for så vidt angår oplysninger, der modtages fra Hvidvasksekretariatet i SØIK som led i kontrollen med udbetaling af covid-19-kompensationsordninger mv. Slots- og Kulturstyrelsen vil med en sådan tavshedspligt blandt andet sikre sig, at tavshedspligten følger oplysningerne.

Ansatte i Slots- og Kulturstyrelsen, der modtager oplysninger fra Hvidvasksekretariatet med henblik på kontrol med COVID-19-kompensationsordningerne mv. på Slots- og Kulturstyrelsens område, skal således under ansvar efter straffelovens §§ 152, 152 a, og § 152 c-152 f, hemmeligholde de modtagne oplysninger.

Det bemærkes, at det også som følge af bestemmelserne om særlig tavshedspligt, vil være muligt at gøre undtagelse til den registreredes indsichtsret i databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, i samme omfang som efter reglerne i offentlighedslovens §§ 19-29 og § 35, jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 3.

Samtidig bemærkes, at bestemmelsen vil medføre, at der kan gøres undtagelse til oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra d, idet der vil være tale om oplysninger, som skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.

Samlet vurderes det, at behandlingen af oplysninger efter den foreslåede bestemmelse, kan finde sted inden for rammerne af forordningen og databeskyttelsesloven. Der indføres imidlertid med bestemmelsen nationale særregler for behandling af personoplysninger efter artikel 6 og 10, hvorfor tjeklisten ved udarbejdelse af nye nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, jf. side 166 ff., i Justitsministeriets betænkning nr. 1565/2017, skal iagttages. Kulturministeriet har foretaget vurderingen af de foreslåede bestemmelser i overensstemmelse hermed.

Spørgsmålet om, hvorvidt der må behandles personoplysninger, er som udgangspunkt reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, om behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger, artikel 9, stk. 2, om behandling af følsomme personoplysninger og databeskyttelseslovens § 8 om behandling af oplysninger om strafbare forhold samt databeskyttelseslovens § 11 om behandling af personnumre.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af dele af artikel 6, stk. 1. Det gælder bl.a. artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger kan ske, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Behandling af ikke-følsomme personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse kan ske inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Det skyldes, at behandling af oplysningerne for Slots- og Kulturstyrelsen vil være nødvendig af hensyn til styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område.

Overordnet vurderes de foreslåede bestemmelser at stå i et rimeligt forhold til de legitime mål, der forfølges, samt respektere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse. Dette skyldes bestemmelsesernes formålsafgrænsning i forhold til covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14 er den dataansvarlige ved indsamling af personop-

lysninger som udgangspunkt forpligtet til at meddele en række oplysninger til den registrerede, dvs. den person som oplysningerne vedrører. Oplysningspligten efter forordningens artikel 13 finder anvendelse i tilfælde, hvor oplysningerne indsamles hos den registrerede, mens artikel 14 finder anvendelse i tilfælde, hvor oplysningerne indsamles hos andre end den registrerede. Efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra d, finder oplysningspligten efter artikel 14 ikke anvendelse, hvis og i det omfang personoplysningerne skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold 43 til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.

Den foreslåede bestemmelse om tavshedspligt for oplysninger modtaget fra Hvidvasksekretariatet medfører således, at oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14 ikke finder anvendelse herfor.

Efter forordningens artikel 15 har den registrerede som udgangspunkt ret til indsigt i personoplysninger vedrørende den pågældende, der behandles af den dataansvarlige. Efter databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, kan oplysninger, der behandles for den offentlige forvaltning som led i administrativ sagsbehandling, undtages fra retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 i samme omfang som efter reglerne i bl.a. offentlighedslovens § 35. Efter offentlighedslovens § 35 er pligten til at meddele oplysninger begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

Det er vurderingen, at bestemmelsen kan fastsættes inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne ved lovgivningsmæssige foranstaltninger kan begrænse rækkevidden af forordningens bestemmelser om de registreredes rettigheder mv., herunder indsigtsretten efter forordningens artikel 15, når det er nødvendigt og forholdsmæssigt af hensyn til bl.a. forebyggelse, efterforskning eller retsforfølgning af strafbare handlinger, samt kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse.

4. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget vurderes at kunne have en positiv betydning for opfyldelsen af delmål 16.4. om bl.a. bekæmpelse af organiseret kriminalitet i FN's verdensmål. FN's verdensmål nr. 16 går ud på at støtte fredelige og inkluderende samfund, give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer.

Dette mål søges opfyldt bl.a. gennem delmål 16.4., som har fokus på, at ulovlige penge- og våbenstrømme væsentligt skal reduceres inden 2030, og på at indsatsen for inddrivelse og tilbagelevering af stjålne værdier og bekæmpelse af alle former for organiseret kriminalitet skal styrkes. FN's delmål 16.4. vurderes særligt at kunne opfyldes gennem dette lovforslags § 3, som forpligter Slots- og Kulturstyrelsens ansatte til at hemmeligholde oplysninger, der har tilknytning til underretninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område, og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget styrkes Slots- og Kulturstyrelsens muligheder for at kontrollere ansøgninger om COVID-19-kompensation mv. Derigennem er det forventningen, at snyd, svig og svindel mv. med midler udbetalt fra COVID-19 kompensationsordninger mv. og dermed offentlige midler i højere grad kan opda- ges og forhindres. Lovforslaget kan således have positive økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslagets § 1 identificerer ikke specifikke data til deling, og der er dermed ikke direkte, konkrete økonomiske konsekvenser for skattevæsenet forbundet med lovforslaget. Det vurderes dog, at udmøntnin-

gen af lovforslaget kan have mindre negative økonomiske og administrative konsekvenser for skattevæsenet, som det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at lave et skøn over.

Lovforslaget medfører omkostninger for staten til etablering samt drift af whistleblowerordningen. Der kan ikke på nuværende tidspunkt gives et præcist udgiftsskøn vedrørende etablering og drift af en whistleblowerordning, men ressourceforbruget forventes at kunne afholdes inden for de midler, der er afsat til administration af covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område. Der vil også være udgifter til etablering af en digital indberetningsløsning, hvor der dog forventes at kunne genbruges erfaringer og teknologi fra den eksisterende whistleblowerordning i Erhvervsstyrelsen.

Kulturministeriet har i forhold til princip nr. 5 om tryk og sikker databehandling foretaget en udførlig vurdering af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen, og det er vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse hermed.

I forhold til princip nr. 7 om at undgå snyd og fejl har Kulturministeriet vurderet, at den generelle anbefaling om etablering af et datagrundlag til en risikobaseret målretning af kontrolindsatsen i det konkrete tilfælde bør fraviges. Fravigelsen begrundes i den begrænsede mængde af sager på området og ordningens midlertidige karakter, som tilsiger kontrolforanstaltninger baseret på gennemgang af enkelte sager ved en begrundet mistanke om snyd.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter. Det vurderes, at vedtagelse af lov af 24. juni 2021 om beskyttelse af whistleblowere, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1937 af 23. oktober 2019 om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten (whistleblowerdirektivet) i dansk ret, ikke har konsekvenser for lovforslagets udformning.

11. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. august 2021 til den 3. september 2021 været sendt i offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatsamfundet/Advokatrådet, Anklagemyndigheden, Arbejdernes Oplysnings Forbund, Billedkunstnernes Forbund, Børns Vilkår, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Nationalbank, Danmarks Statistik, Danmarks Teaterforeninger, Danmarks Tivoli Forening, Dansk Artist Forbund, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS), Dansk Forfatterforening, Dansk Idrætsforbund, Dansk Komponistforening, Danske Koncert- og Kulturhuse (DKK), Dansk Live, Dansk Musiker Forbund, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Rocksamråd (RO-SA), Dansk Skuespillerforbund, Dansk Teater, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Biografer, Danske Dramatikere, Danske ensembler, orkestre og operainstitutioner (DEOO), Danske Filminstruktører, Danske Forlag, Danske kunsthåndværkere og designere, Danske Regioner, Danske Skønlitterære Forfattere, Datatilsynet, Den Danske Finansanalytikerforening, Design Denmark, Det Danske Filminstitut, Det Økonomiske Råds Sekretariat, DGI, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Finansforbundet, Finansrådet, Folkehøjskolernes forening, Folkeligt Oplysnings Forbund, FORA, Forbundet Arkitekter og Designere, Foreningen af Kunsthaller i Danmark, Foreningen af lokale, fritstående, journalistiske internetmedier, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen Freelance Bogholdere, FSR - Danske Revisorer, JazzDanmark, KL, KODA, Landsdækkende Banker, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Liberalt Oplysnings Forbund, Lokale Pengeinstitutter, Producentforeningen, Red Barnet, Revisornævnet, Rigsadvokaten, Rigsrevisionen, Røde Kors, SCENIT SKAT, Skatterevisorforeningen, Slots- og Kulturstyrelsen, Snyk, Statens Kunstfond, Statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet (SØIK), Teatercentrum, Udviklings- og Forenklingsstyrelsen og Ældresagen.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Det kan have positive økonomiske konsekvenser, hvis svig og svindel med offentlige midler opdages, og midlerne tilbagebetales til det offentlige. Det forventes endvidere, at Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver ved covid-19-kompensationsordninger mv. vil blive administrativt lettere.	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Udgifterne til etablering og drift af en digital indberetningsløsning for whistleblowerordningen forventes at afholdes inden for administrationsbevillingen.

		gerne til covid-19-kompensationsordningerne mv.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder databeskyttelsesretlige aspekter.	
Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det fremgår af § 1 i lov om Slots- og Kulturstyrelsens kontrol og tilsyn med covid-19-kompensationsordninger mv., at Slots- og Kulturstyrelsen kan indsamle og behandle, herunder foretage samkøring af, oplysninger, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver ved administrationen af covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med »covid-19-kompensationsordninger mv.« menes kompensationsordninger, stimuluspuljer (såsom aktivitetspuljen for kulturaktiviteter), engangstilskud, sommerpakker mv., som er administreret af Slots- og Kulturstyrelsen og har til formål at afbøde økonomiske og andre konsekvenser af covid-19 samt at genstarte kultur-, idræts- og foreningslivet efter covid-19.

Den foreslåede bestemmelse i § 1 vil medføre, at Slots- og Kulturstyrelsen for nærværende vil indsamle oplysninger om fysiske personers indkomst og økonomiske forhold i øvrigt fra offentlige kilder og datakilder (såsom indkomstregistret, skatteoplysninger og skattekontoen), men også andre oplysninger

end de nævnte kan være relevante at indsamle, hvorfor lovforslaget ikke har en nærmere afgrænsning af de oplysninger, der kan indsamles, behandles og videregives.

Det foreslås i § 1, *stk. 1*, at:

Slots- og Kulturstyrelsen kan indsamle og behandle, herunder foretage samkøring af, oplysninger fra andre offentlige myndigheder og fra offentligt tilgængelige kilder samt behandle, herunder foretage samkøring af, oplysninger, som styrelsen i øvrigt er i besiddelse af, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område.

Der vil kunne indsamles og behandles offentligt tilgængelige oplysninger, herunder fra søgemaskiner som fx Google, kortdata og adresseoplysninger mv. Indsamlingen og behandlingen, herunder samkøringen, efter det foreslåede stk. 1 vil blive brugt til at styrke kontrol med udbetalte midler fra covid-19-kompensationsordninger mv.

Udtrykket »samkøring« er en fælles betegnelse for forskellige tekniske løsninger, som vedrører sammenkobling af oplysninger, der kommer fra forskellige registre. Under samkøring hører maskinelle overførsler, hvorved et register tilføres oplysninger fra et andet register, således at det modtagende register udvides med disse oplysninger. Til begrebet samkøring henregnes endvidere maskinelle sammenstillinger af oplysninger fra forskellige registre, hvorved der dannes et nyt »uddata-produkt«, fx et nyt register.

Begrebet »offentligt tilgængelige kilder« skal forstås bredt og omfatter således både personoplysninger og andre oplysninger fra enhver offentligt tilgængelig kilde, herunder enhver informationskilde af både elektronisk og ikke-elektronisk karakter, som inden for rammerne af gældende ret kan tilgås i det offentlige rum. Oplysninger og kilder, der er tilgængelige på almindelige kommercielle vilkår, fx gennem betaling af abonnement eller andre former for betalingstjenester, anses tillige som offentligt tilgængelige.

Med »nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område« sigtes til, at der ikke ændres på det grundlæggende kriterium om, at anvendelse af oplysninger, herunder personoplysninger, kræver et sagligt formål, og at behandlingen ikke må være mere omfattende, end forholdet tilsiger.

Slots- og Kulturstyrelsens indsamling og behandling af oplysninger fra andre offentlige myndigheder og offentligt tilgængelige kilder vil omfatte oplysninger, som er offentliggjort, eller som andre myndigheder er i besiddelse af forud for ikrafttræden. Oplysningerne vil således kunne vedrøre forhold fra før denne lovs ikrafttræden.

Slots- og Kulturstyrelsen kan derudover efter bestemmelsen behandle, herunder samkøre, oplysninger, som styrelsen i øvrigt er i besiddelse af, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens kontrol- og tilsynsopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. Den foreslåede bestemmelse omfatter dermed alle øvrige oplysninger, som styrelsen er i besiddelse af. Det kan eksempelvis være oplysninger, som institutioner mv. har indberettet til Slots- og Kulturstyrelsen, som følge af deres indberetningspligter iht. ansøgninger, regnskabsaflæggelser, afrapporteringer, opfølgning på rammeaftaler og lign. i forbindelse med Slots- og Kulturstyrelsens almindelige opgaver, eller det kan være kontrollsager, hvor Slots- og Kulturstyrelsen har indsamlet oplysninger fra institutioner mv.

Det foreslås i § 1, *stk.* 2, at:

Slots- og Kulturstyrelsen kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger om fysiske eller juridiske personers økonomiske eller erhvervsmæssige forhold i indkomstregistret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af styrelsens opgaver efter *stk.* 1.

Ved »terminaladgang« menes en direkte elektronisk adgang til at indsamle oplysninger fra det pågældende register. Der er alene adgang til oplysninger i indkomstregisteret i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt. Det foreslåede *stk.* 2 har til formål at tilvejebringe hjemmel til at anvende registret til sammenstilling og samkøring af oplysninger.

Slots- og Kulturstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke adgang til at kontrollere oplysninger op mod indkomstregistret. Kontrolopgaverne afhænger af den enkelte ordnings udformning og indhold. I afrapporteringsfasen på bl.a. ordningen for lønkomensation er det nødvendigt at kontrollere oplysninger såsom CPR-numre, der blev oplyst i ansøgningen, i indkomstregistret med henblik på at kontrollere de ansattes tilknytning til arbejdsstedet, samt den løn, der er oplyst i ansøgningen. Der kan i forbindelse med afrapportering tillige være behov for tilsyn med, om institutioner, selskaber, foreninger mv. har foretaget ændringer i deres stamdata, særligt ændringer i ledelses-, ejer- og ansættelsesforhold.

Den foreslåede bestemmelse i § 1 vil medføre, at Slots- og Kulturstyrelsen kan kontrollere rigtigheden af de modtagne oplysninger, som angives i ansøgninger til kompensationsordningerne mv. og foretage efterregulering på baggrund af de oplysninger om bl.a. regnskabstal, som kompensationsmodtagerne indsender i forbindelse med afrapportering på de enkelte ordninger.

Det foreslås i § 1, *stk.* 3, at:

Slots- og Kulturstyrelsen kan videregive oplysninger omfattet af *stk.* 1 til andre offentlige myndigheder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af disse myndigheders og Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver vedrørende covid-19- kompensationsordninger mv. inden for den enkelte myndigheds ressortområde.

Det vurderes primært at være nødvendigt at behandle, herunder indsamle og videregive oplysningerne til andre offentlige myndigheder, når dette sker til brug for deres kontrol- og tilsynsområder vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv., hvorfor bestemmelsen er begrænset hertil.

Kontrol- og tilsynsopgaver i bestemmelsens forstand omfatter også politiets opgaver i forbindelse med forebyggelse, efterforskning og forfølgning mv. af strafbare forhold. Det bemærkes, at Slots- og Kulturstyrelsens videregivelse af oplysninger til politiet med henblik på at oplysningerne danner grundlag for, eller inddrages i, en verserende efterforskning af et strafbart forhold, efter gældende ret kan finde sted, selv når der alene er tale om antagelser eller mistanker og uanset det konkrete strafbare forholds strafværdighed.

De kontrolresultater, som andre offentlige myndigheder, herunder skattevæsenet, opnår som følge af de oplysninger, der videregives fra Slots- og Kulturstyrelsen i medfør af lovforslagets § 1, *stk.* 3, kan have betydning for Slots- og Kulturstyrelsens fremadrettede vurdering af risikoen for, om institutioner

mv. vil begå lovovertrædelser omfattet af andre offentlige myndigheders lovgivning, herunder skatte- og afgiftslovgivningen. Adgangen til at indsamle og behandle oplysninger efter lovforslagets stk. 1 og 3 omfatter derfor også andre offentlige myndigheders, herunder skattevæsenets, kontrolresultater, som er dannet på grundlag af Slots- og Kulturstyrelsens videregivelse af oplysninger til disse andre offentlige myndigheder. Det vil i bekendtgørelse udstedt i medfør af lovforslagets § 1, stk. 4, blive fastsat, til hvilke andre offentlige myndigheder Slots- og Kulturstyrelsen kan videregive oplysninger.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolmuligheder af covid-19-kompensationsordningerne mv. styrkes, således at styrelsen af egen drift kan videregive oplysninger til andre offentlige myndigheder, som vurderes at være af væsentlig betydning for disse myndigheders kontrol- og tilsynsopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv.

Det bemærkes, at der med den foreslåede bestemmelse ikke er tilsigtet nogen ændring af andre offentlige myndigheders adgang til efter anmodning at få udleveret de oplysninger, som styrelsen er kommet i besiddelse af, herunder oplysninger indsamlet i medfør af lovforslagets stk. 1-2. Der er med den foreslåede bestemmelse endvidere ikke tilsigtet nogen ændring af, i hvilket omfang styrelsen på baggrund af en konkret vurdering kan videregive oplysninger til andre offentlige myndigheder. Disse spørgsmål afgøres efter de almindelige regler om videregivelse af oplysninger mellem offentlige myndigheder, herunder de regler, som er fastlagt i databeskyttelsesloven, databeskyttelsesforordningen og forvaltningsloven.

Derudover kan oplysninger i medfør af lovforslagets § 1, stk. 3, alene videregives til andre offentlige myndigheder, som har hjemmel til at anvende disse. Dette medfører ikke et krav om eksplicit lovhjemmel i alle tilfælde, men kan konkret gøre det i forhold til bestemte oplysninger fx oplysninger om konkurskarakterne, hvor der er krav om hjemmel i lov eller bekendtgørelse.

Det foreslås i § 1, *stk. 4*, at:

Kulturministeren fastsætter nærmere regler for Slots- og Kulturstyrelsens indsamling, behandling, herunder samkøring, og videregivelse af oplysninger efter stk. 1-3.

Reglerne fastsættes ved en bekendtgørelse. Vurderingen af, hvilke oplysninger som vil være af væsentlig betydning for andre offentlige myndigheders kontrol- og tilsynsopgaver vedrørende covid-19-kompensationsordningerne mv., foretages på grundlag af regler om bl.a. opbevaring og sletning af oplysninger, og om tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der skal iagttages ved databehandlingen.

Der kan fx i relation til videregivelse til skattevæsenet være tilfælde, hvor der vurderes at være høj risiko for, at en institution mv. har begået svig eller anden økonomisk kriminalitet gennem de modtagne covid-19-kompensationsordninger mv. Slots- og Kulturstyrelsen vil tage stilling til, om kriterierne er opfyldt, således at Slots- og Kulturstyrelsen dels sikrer, at videregivelse af oplysninger tjener et sagligt formål, og dels at oplysningerne er begrænsede til, hvad der er nødvendigt i forhold til den modtagende myndigheds kontrol- og tilsynsopgaver i forbindelse med covid-19-kompensationsordninger mv.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det fremgår af § 2 i lov om Slots- og Kulturstyrelsens kontrol og tilsyn med covid-19-kompensationsord-

ninger mv. på Kulturministeriets område, at Slots- og Kulturstyrelsen etablerer en whistleblowerordning, som omfatter de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen.

Det foreslås i § 2 *stk. 1, 1. pkt.*, at:

Slots- og Kulturstyrelsen etablerer en whistleblowerordning, som omfatter de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen.

Formålet med at etablere en whistleblowerordning er således at understøtte Slots- og Kulturstyrelsens tilsyns- og kontrolindsats i forhold til sagsbehandlingen af covid-19-kompensationsordninger mv. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ordningens anvendelsesområde afgrænses til henvendelser om forhold af betydning for styrelsens vurdering af oplysninger om, hvorvidt støttebetingelserne er opfyldt. Den indholdsmæssige afgrænsning skal modvirke, at ordningen utilsigtet benyttes til anmeldelse af andre forhold, som er kompensationsordningerne mv. uvedkommende.

Bestemmelsen har ingen indflydelse på, hvilke oplysninger der kan indberettes om. Oplysninger om strafbare forhold er således omfattet af lovens anvendelsesområde.

Det foreslås i § 2, *stk. 1, 2. pkt.*, at:

Slots- og Kulturstyrelsen kan afvise anmeldelser, som ikke er omfattet af ordningen og ikke er forpligtet til at videresende disse til anden myndighed.

Med bestemmelsen gives Slots- og Kulturstyrelsen dermed adgang til at afvise anmeldelser, som fejlagtigt er indgivet under den særlige whistleblowerordning eller åbenlyst falder uden for whistleblowerordningen.

Styrelsen vil således kunne afvise en anmeldelse, som for eksempel vurderes at være åbenbar grundløs, uvæsentlig eller som vedrører forhold, som ikke har noget at gøre med de statslige kompensationsordninger mv.

Ved åbenlyst grundløse anmeldelser forventes det, at Slots- og Kulturstyrelsen meddeler den person, der har henvendt sig gennem whistleblowerordningen, at man fra myndighedens side har modtaget henvendelsen, men at anmeldelsen ikke kan behandles grundet fx manglende dokumentation for mistanken, eller at mistanken efter myndighedens umiddelbare vurdering er grundløs.

Whistleblowerordningen er ikke tiltænkt at være en generel kommunikationskanal til styrelsen. Virksomheder, institutioner og organisationer mv., der ønsker at korrespondere om kompensationsordningerne mv. med Slots- og Kulturstyrelsen, må henvise til at rette henvendelse ad de almindelige, officielle kanaler. Det bemærkes endvidere, at muligheden for at afvise anmeldelser kan fraviges, hvis anmeldelsens karakter tilsiger dette, eksempelvis hvis anmeldelsen vedrører grove overtrædelser af anden lovgivning.

Efter forvaltningslovens § 7, *stk. 2*, har en myndighed, der modtager en skriftlig henvendelse uden for sit ressortområde som udgangspunkt pligt til at videreformidle henvendelsen til rette myndighed. Dette udgangspunkt fraviges med bestemmelsen i *stk. 1, 2. pkt.*

Det bemærkes i den forbindelse, at en eventuel videresendelsespligt til relevante ressortmyndighed ville medføre en uhensigtsmæssig sagsgang, idet det ikke er intentionen, at whistleblowerordningen skal

bruges som en fælles indgang til samtlige statslige myndigheder for så vidt angår oplysninger om institutionernes mv. adfærd, herunder i forhold til kompensationsordningerne mv.

Det foreslås i § 2, *stk. 2*, at:

Slots- og Kulturstyrelsen ikke må, herunder til den eller dem, som anmeldelsen vedrører, videregive oplysninger om identiteten af en person eller oplysninger, som kan anvendes til at udlede identiteten af en person, når vedkommende igennem whistleblowerordningen, jf. *stk. 1*, har anmeldt en fysisk eller juridisk person til styrelsen for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af reglerne for modtagelse af midler fra covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område, jf. dog *stk. 3*.

Identitetsoplysningerne må således hverken udleveres til parter fx den institution mv., anmeldelsen vedrører, eller til offentligheden i kraft af reglerne om aktindsigt og partsaktindsigt. De oplysninger, som vil være omfattet af bestemmelsen, vil bl.a. udgøre oplysninger om identiteten på en person, dvs. vedkommendes navn eller personnummer, eller oplysninger, som kan anvendes til at udlede identiteten på en person såsom postadresse, e-mailadresse, telefonnummer, eller metadata som IP-adresse eller andet identifikationsnummer.

Det bemærkes, at sådanne oplysninger normalt ikke vil være at betragte som fortrolige oplysninger i henhold til forvaltningslovens § 27, og dermed ikke kunne undtages fra retten til aktindsigt. Af de anførte grunde foreslås det, at der indføres en generel begrænsning i adgangen til videregivelse af oplysninger vedrørende identiteten af personer, der henvender sig til Slots- og Kulturstyrelsen igennem whistleblowerordningen. Oplysninger om anmelders identitet må således kun videregives i de i *stk. 3* og *4* anførte tilfælde. Den foreslåede bestemmelse vil således gå forud for både forvaltningsloven og offentlighedslovens bestemmelser om retten til aktindsigt.

Det vil fortsat som udgangspunkt alene være de oplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen efterfølgende indhenter, der danner grundlag for Slots- og Kulturstyrelsens sagsbehandling, og den registrerede person eller institution mv. vil også fortsat blive partshørt over og have mulighed for aktindsigt i de oplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen efterfølgende selv indhenter. De oplysninger, der vil danne grundlag for Slots- og Kulturstyrelsens afgørelser, vil derfor fortsat være omfattet af den registrerede persons eller institutions mv. partsrettigheder efter forvaltningsloven.

Det foreslås i § 2, *stk. 3*, at:

Slots- og Kulturstyrelsen kan videregive alle nødvendige oplysninger, som er modtaget som led i whistleblowerordningen, til anklagemyndigheden og politiet og til andre myndigheder til brug for disses opgaver relateret til covid-19-kompensationsordninger mv.

Dermed vil det altid være muligt for Slots- og Kulturstyrelsen at videregive nødvendige oplysninger, som er modtaget som led i whistleblowerordningen, herunder oplysninger om identiteten på en person eller oplysninger, der kan anvendes til at udlede identiteten på en person såsom navn, personnummer, postadresse, e-mailadresse, telefonnummer, eller metadata som IP-adresse eller andet identifikationsnummer, til andre offentlige myndigheder. De relevante myndigheder vil typisk være anklagemyndigheden og politiet, men med bestemmelsen udelukkes det ikke at videregive oplysningerne til øvrige relevante myndigheder, hvis oplysningerne fra ordningen formålstjenstligt bidrager til den pågældende myndigheds opgaver relateret specifikt til covid-19-kompensationsordningerne mv.

Den ret til anonymitet over for offentligheden, som foreslås med bestemmelsens stk. 2, kan således ikke udstrækkes til en ret for whistlebloweren til at bevare sin ret til anonymitet over for andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet. Hvis whistleblowerhenvendelsen for eksempel giver anledning til, at Slots- og Kulturstyrelsen politianmelder forholdet, vil anklagemyndigheden eksempelvis kunne vælge at indkalde whistlebloweren som vidne i en eventuel straffesag mod den fysiske eller juridisk person, oplysningerne vedrører.

Det bemærkes i øvrigt, at hvis en anmelder af et strafbart forhold – i dette tilfælde whistlebloweren – selv har begået den kriminelle handling eller har medvirket hertil, vil han eller hun ifalde strafansvar herfor. Slots- og Kulturstyrelsen skal være opmærksom på, at indhentelse af supplerende oplysninger fra anmelderen – hvis denne er under konkret mistanke for et strafbart forhold – sker under behørig hensyntagen til reglerne om selvinkriminering. Dermed menes, at bestemmelserne i lovgivning mv. om pligt til at meddele oplysninger til myndigheder ikke gælder ift. den mistænkte, hvis der er konkret mistanke om, at en fysisk eller juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf. Pligten gælder, hvis det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse, jf. § 10 i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven).

Det foreslås i § 2, *stk. 4*, at:

Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse for andre myndigheder, der har modtaget oplysninger og dokumenter indberettet gennem whistleblowerordningen efter stk. 1.

Forbuddet mod at udlevere oplysninger om anmelders identitet eller oplysninger, som kan anvendes til at udlede vedkommendes identitet, følger således med, når oplysningen udleveres til andre myndigheder. Oplysningerne om anmelders identitet er således undtaget fra retten til aktindsigt ved den myndighed, som modtager de pågældende oplysninger fra Slots- og Kulturstyrelsen. Dette sikrer, at myndighederne kan samarbejde effektivt med henblik på at føre tilsyn med eventuel svindel med kompensationsordningerne mv., uden at hensynet til beskyttelsen af anmelders identitet herved prisgives.

Det foreslås § 2, *stk. 5*, at:

Forvaltningslovens § 19 om partshøring ikke finder anvendelse på de oplysninger, der modtages som led i whistleblowerordningen i stk. 1.

Slots- og Kulturstyrelsen vil kunne undlade at involvere en fysisk eller juridisk person i sagen om modtagelse af en henvendelse om vedkommende gennem whistleblowerordningen, herunder hvis hensyn til effektiv kontrol og retshåndhævelse taler imod det. En whistleblowerhenvendelse vil, hvis den beror på konkret viden om forholdet og en begrundet mistanke, normalt resultere i, at Slots- og Kulturstyrelsen foretager en partshøring af den fysiske eller juridiske person, som anmeldelsen vedrører, hvorefter styrelsen på baggrund af høringssvar fra den fysiske eller juridiske person træffer afgørelse om for eksempel sagsafslutning, krav om tilbagebetaling eller indgiver politianmeldelse.

Samtidig vil der kunne være anmeldelser, som har en så alvorlig og veldokumenteret karakter, at der straks må iværksættes kontrol og eventuelt politianmeldelse, og hvor forfølgning af lovovertrædelser, efterforskningsmæssige hensyn og hensyn til bevissikring mv. taler for, at der ikke foretages partshøring

af den omtalte fysiske eller juridiske person, eller at partshøring udskydes til et tidspunkt, hvor disse hensyn ikke længere gør sig gældende.

Det foreslås § 2, *stk.* 6, at:

Anmeldelser, der er modtaget som led i whistleblowerordningen, indsendes via en digital indberetningsløsning på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside.

Efter bestemmelsen betinges den delvise anonymitet af, at anmelderen anvender en dertil indrettet digital indberetningsløsning på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside. Ved at etablere én obligatorisk indgang for anmeldelser nedbringes risikoen for fejlagtig håndtering af anmeldelser, lige som administrationen af ordningen lettes betydeligt. For at sikre en entydig identifikation af anmelder og muliggøre skriftlig opfølgning på henvendelsen, vil brug af indberetningsløsningen kræve, at borgeren legitimerer sig med den til enhver tid gældende, nationale eID-løsning.

I en situation hvor selv en kortere udskydelse af udbetaling af compensation som følge af mistanke om svig og svindel kan have store konsekvenser for ansøgeren, er oplysningen om anmelders identitet af væsentlig betydning for Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af anmeldelsen. Det gælder bl.a., fordi oplysningen herom giver mulighed for at stille opklarende spørgsmål og udbede sig nærmere dokumentation for de anmeldte forhold. Legitimationskravet giver endvidere mulighed for at retsforfølge fysiske personer, som måtte anvende indberetningsløsningen til indgivelse af falske anmeldelser eller klagemål, jf. straffelovens bestemmelser herom. Indberetningsløsningen vil indeholde vejledning til brug af løsningen samt information om anmelderens retsstilling, herunder hvis det vurderes, at den indsendte anmeldelse ikke er omfattet af ordningen.

Det foreslås § 2, *stk.* 7, at:

En ansat eller tidligere ansat ikke må udsættes for repressalier, herunder trussel om eller forsøg på repressalier, som følge af at vedkommende har foretaget en ekstern indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens whistleblowerordning efter denne lov. En ansat eller tidligere ansat må ikke hindres eller forsøges hindret i at foretage indberetninger.

Repressalier skal forstås som enhver form for ufordelagtig behandling eller ufordelagtig følge som reaktion på indberetning til whistleblowerordningen efter denne lov.

Omfattet af begrebet er bl.a. suspension, afskedigelse, degradering eller undladt forfremmelse, overførsel af opgaver, forflytning, lønnedgang, arbejdstidsændringer, nægtelse af uddannelsesaktiviteter, negativ bedømmelse af vedkommendes præstationer eller negativ ansættelsesreference, pålæggelse eller forvaltning af enhver disciplinær foranstaltning, irettesættelse eller anden sanktion, herunder økonomiske sanktioner, tvang, intimidering, chikane eller udstødelse, diskrimination, ufordelagtig eller uretfærdig behandling, manglende konvertering af en midlertidig ansættelseskontrakt til en tidsubegrænset kontrakt, hvor arbejdstageren havde en berettiget forventning om at få tilbudt varig ansættelse, manglende forlængelse eller afbrydelse før tid af en midlertidig ansættelseskontrakt, skade, herunder på personens omdømme, navnlig på sociale medier, eller økonomisk tab, herunder tab af omsætning og tab af indkomst, sortlistning på grundlag af en sektor- eller branchebaseret uformel eller formel aftale, hvilket kan indebære, at personen ikke i fremtiden kan finde beskæftigelse inden for den pågældende sektor eller branche, afbrydelse før tid eller ophævelse af en vare- eller tjenesteydelseskontrakt, tilbagekaldelse af en licens

eller tilladelse, henvisning til psykiater eller læge. Direktivets artikel 19 indeholder en ikke-udtømmende liste over, hvilke handlinger eller undladelser der anses for repressalier i direktivets forstand.

Det betyder, at ikke enhver handling eller undladelse, som er nævnt ovenfor nødvendigvis vil udgøre en repressalie i lovens forstand. Det er således en forudsætning, at handlingen eller undladelsen forårsager eller vil kunne forårsage whistlebloweren skade. Det er tillige en forudsætning, at handlingen eller undladelsen er en følge af en indberetning til whistleblowerordningen efter denne lov.

Man anses som hindret eller forsøgt hindret, bl.a. i den situation, hvor en potentiel whistleblower betror sine kolleger eller foresatte, at den pågældende ønsker at indberette oplysninger om overtrædelser, eller fx forhører sig om mulighederne for at foretage indberetninger om covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område, og derefter afskediges mv., før den pågældende når at foretage indberetning. Hvis det kan godtgøres, at afskedigelsen mv. beroede helt eller delvist på whistleblowerens betroelse, anses vedkommende som hindret eller forsøgt hindret.

Det foreslås således, at en institution mv. ikke må udsætte ansatte eller tidligere ansatte for repressalier, som følge af at den ansatte eller den tidligere ansatte har indberettet institutionens mv., herunder en ansat eller et bestyrelsesmedlems, overtrædelse eller potentielle overtrædelse af reglerne for de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen.

Det vil være en forudsætning for bestemmelsens anvendelsesområde, at den ansatte eller den tidligere ansatte har indberettet en overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af reglerne for de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen, og det vil være en forudsætning, at der foreligger nær forbindelse mellem indberetningen og den direkte eller indirekte ufordelagtige behandling af whistlebloweren.

Ansatte eller tidligere ansatte, der foretager indberetning af oplysninger om overtrædelse eller potentiel overtrædelse af reglerne for de covid-19-kompensationsordninger mv., som administreres af Slots- og Kulturstyrelsen, anses ikke for at have tilsidesat en eventuel tavshedspligt og ifalder ikke nogen form for ansvar for en sådan indberetning, forudsat at de havde rimelig grund til at antage, at indberetningen af sådanne oplysninger var nødvendig for at afsløre en overtrædelse af reglerne for covid-19-kompensationsordningerne mv.

Det foreslås i § 2, *stk.* 8, at:

En ansat eller tidligere ansat, der er blevet udsat for repressalier som følge af en indberetning, eller hindret eller forsøgt hindret i at foretage indberetning, jf. § 2, *stk.* 7, har krav på godtgørelse.

Det vil navnlig være relevant i det tilfælde, hvor whistlebloweren er ansat hos den, der har udført repressalierne. I forbindelse med fastsættelse af godtgørelsen kan domstolene således efter omstændighederne tage udgangspunkt i § 16, *stk.* 3, i ligebehandlingsloven, hvorefter godtgørelsen fastsættes under hensyntagen til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt og den retspraksis, der foreligger på området.

For så vidt angår de tilfælde, hvor der er tale om en juridisk person, skal der foretages en skønsmæssig vurdering ud fra de samlede omstændigheder i sagen.

Der foreslås ikke fastsat bestemmelser om godtgørelsens størrelse, idet denne må fastsættes ud fra en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Navnlig kan karakteren af skadevolde-rens handling og den ulempe, som må antages at være påført den enkelte fysiske eller juridiske person, tillægges vægt ved udmålingen af godtgørelsen. Der kan i den forbindelse bl.a. lægges vægt på de nærmere omstændigheder, under hvilke den pågældende fysiske eller juridiske person har været udsat for repressalier.

Der kan endvidere lægges vægt på, hvilken form for repressalier den pågældende er blevet udsat for. I relation til fysiske personer kan som eksempel herpå anføres, at repressalier i form af afskedigelse eller degradering kan anses for mere vidtgående end andre former for repressalier. Desto større en ulempe, der er tale om, desto højere godtgørelse skal der tilkendes den skadelidte.

Bestemmelsen regulerer ikke, hvem der hæfter for et krav om godtgørelse. Det spørgsmål skal afgøres i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler om hæftelse for erstatningsretlige krav, herunder reglerne om principalansvar.

Der kan foruden godtgørelse for ikke-økonomisk skade kræves erstatning for økonomisk tab efter dansk rets almindelige erstatningsregler, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

En fysisk eller juridisk person kan ikke få ret til godtgørelse i medfør af flere forskellige regelsæt for samme hændelse, dvs. for repressalier, der er vedtaget som følge af, at den pågældende har optrådt som whistleblower m.v. Det samme gør sig gældende, hvis en ansat er berettiget til en godtgørelse i henhold til overenskomster og andre arbejdsretlige aftaler.

Det bemærkes dog, at det som nævnt alene er godtgørelse for repressalier m.v. som følge af, at den pågældende har optrådt som whistleblower m.v., der ikke kan medføre godtgørelse efter flere forskellige regelsæt. Det udelukker således ikke, at den pågældende på andet grundlag kan være berettiget til godtgørelse m.v. efter andre regelsæt, fx hvis det er relevant i anledning af det forhold m.v., der indberettes om.

Det foreslås i § 2, *stk. 9*, at:

Hvis afskedigelse af en ansat er sket i strid med § 2, *stk. 7*, skal afskedigelsen underkendes, og ansættelsesforholdet opretholdes eller genoprettes, hvis den ansatte ønsker dette. Dette gælder dog ikke, hvis det i særlige tilfælde og efter en afvejning af parternes interesser er åbenbart urimeligt at kræve ansættelsesforholdet opretholdt eller genoprettet.

Bestemmelsen indebærer, at det er op til den ansatte selv, om vedkommende ønsker at påstå ansættelsesforholdet opretholdt eller genoprettet, eller om vedkommende i stedet ønsker en godtgørelse, hvis det ved dom fastslås, at afskedigelsen er i strid med loven.

Det foreslås i § 2, *stk. 10*, at:

Stk. 7-9 ikke ved aftale kan fraviges til ugunst for den ansatte eller den tidligere ansatte.

Bestemmelsen indebærer, at whistlebloweren ikke gyldigt kan give afkald på de rettigheder, der tilkommer dem i medfør af loven.

Eksempelvis vil en klausul i en ansættelseskontrakt, der helt eller delvist fratager den ansatte den beskyttelse, som følger af loven, være ugyldig. Bestemmelsen er derimod ikke til hinder for, at whistlebloweren

ved aftale tillægges rettigheder, der stiller disse bedre end lovens regler, så længe disse rettigheder ikke går ud over de rettigheder, der tilkommer whistlebloweren.

Det foreslås i § 2, *stk. 11*, at:

Hvis en whistleblower beviser at have foretaget en indberetning og lidt en ulempe, da påhviler det modparten af bevise, at ulempen ikke udgjorde repressalier som følge af indberetningen.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at vedkommende, der udfører/vedtager repressalier, kan begrunde den ufordelagtige handling som andet end selve indberetningen. Det kan derfor være meget vanskeligt for whistleblowere at bevise sammenhængen mellem indberetningen og repressalierne, mens dem, der udfører/vedtager repressalierne, kan have større beføjelser og ressourcer til at dokumentere det trufne tiltag og begrundelsen.

Når whistlebloweren således godtgør, at vedkommende foretog indberetning af overtrædelser eller offentliggørelse i overensstemmelse med loven og som følge deraf har lidt skade, bør bevisbyrden overgå til den person, der udførte den ufordelagtige handling. Denne person skal således være forpligtet til at godtgøre, at den ufordelagtige handling ikke havde nogen forbindelse til indberetningen.

Det foreslås i § 2, *stk. 12*, at:

En whistleblower ikke anses for at have tilsidesat en lovbestemt tavshedspligt og ikke ifalder nogen form for ansvar herfor, forudsat at whistlebloweren havde rimelig grund til at antage, at indberetningen af de pågældende oplysninger var nødvendig for at afsløre et forhold vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område.

Hvis disse betingelser er opfyldt, må whistlebloweren ikke ifalde ansvar, hverken civilretligt, strafferetligt, administrativt eller ansættelsesretligt. Det kræver som beskrevet, at whistlebloweren havde rimelig grund til at antage, at indberetning eller offentliggørelse af oplysningerne var nødvendige for at afsløre en overtrædelse.

Den foreslåede ansvarsfritagelse omfatter således ikke oplysninger, som whistlebloweren afslører uden at have en sådan rimelig grund. Brud på tavshedspligt om oplysninger, som ikke er nødvendige for at afsløre en overtrædelse vedrørende covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område, eller som whistlebloweren ikke havde rimelig grund til at antage var nødvendige, vil således fortsat være undergivet ansvar.

Ved vurderingen af, om brud på en tavshedspligt konkret må anses for nødvendig i tilfælde af offentliggørelse, vil en vurdering svarende til den, der skal foretages efter straffelovens § 152 e, nr. 2, kunne være retningsgivende. Det vil således skulle indgå i vurderingen, om den pågældende har handlet i berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af eget eller andres tarv. Der vil i den forbindelse bl.a. kunne lægges vægt på oplysningernes karakter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås i § 3, *stk. 1* i lov om Slots- og Kulturstyrelsens kontrol og tilsyn med covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område, at:

Slots- og Kulturstyrelsens ansatte under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e er forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, der har tilknytning til underretninger vedrørende covid-19-kompensationsordninger mv. på Kulturministeriets område, og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

Det kunne fx være oplysninger om en mistænkelig adfærd eller et usædvanligt transaktionsmønster for en virksomhed, der har ansøgt om kompensation. En overtrædelse af straffelovens §§ 152-152 e kan straffes med bøde eller fængsel op til 6 måneder og under skærpede omstændigheder med fængsel op til 2 år.

Det foreslås § 3, *stk.* 2, at:

Forvaltningslovens § 9 om partsindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder ikke finder anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

Tavshedspligten vil også finde anvendelse over for de personer og institutioner mv., som oplysningerne vedrører. Herved fraviges forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og forvaltningslovens §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger til andre myndigheder. Det følger af forvaltningslovens § 9, stk. 1, at den, der er part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, kan forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter. Som følge af, at partsaktindsigtsadgangen i § 9 fraviges, vil den, der er part i sagen, ikke kunne blive gjort bekendt med de oplysninger, som fremgår af sagens dokumenter, der har tilknytning til underretninger vedrørende Kulturministeriets covid-19-kompensationsordninger mv., og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

Det følger af forvaltningslovens § 19, stk. 1, med de undtagelser der følger af stk. 2, at kan en part ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse, og hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Som følge af, at forpligtelsen i § 19, stk. 1, fraviges, vil Slots- og Kulturstyrelsen, når den foretager partshøring, skulle undlade at inddrage de oplysninger, der har tilknytning til underretninger vedrørende Kulturministeriets covid-19-kompensationsordninger mv., og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

Slots- og Kulturstyrelsen vil således heller ikke længere skulle oplyse den pågældende borger/registrerede om, at Slots- og Kulturstyrelsen har modtaget oplysninger om transaktioner på den pågældende persons konti, fx overførsler fra virksomheder, hvor personen er hovedaktionær, atypiske indsættninger på personens barns konto, indsættninger og hævnninger på personens konto, som vedrører erhvervsmæssig aktivitet, eller store kontante indsættninger og hævnninger på personens konto efter databeskyttelsesforordningens artikel 14.

Der vil altså med den foreslåede bestemmelse blive mulighed for at gøre undtagelse til oplysningsforpligtelsen i databeskyttelsesforordningen. De oplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen modtager fra Hvidvasksekretariatet, vil fortsat som udgangspunkt alene danne grundlag for en eventuel sagsudvælgelse, og oplysningerne vil fortsat som udgangspunkt ikke i sig selv være tilstrækkelige til, at Slots- og Kulturstyrelsen kan færdiggøre sagen.

Endelig vil oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet som udgangspunkt fortsat ikke indgå i det grundlag,

som der træffes en afgørelse på. Det vil også fortsat som udgangspunkt alene være de oplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen efterfølgende indhenter, der danner grundlag for Slots- og Kulturstyrelsens sagsbehandling, og den registrerede person eller virksomhed vil også fortsat blive partshørt over og have mulighed for aktindsigt i de oplysninger, som Slots- og Kulturstyrelsen efterfølgende selv indhenter.

De oplysninger, der vil danne grundlag for Slots- og Kulturstyrelsens afgørelser, vil derfor fortsat være omfattet af den registrerede persons eller virksomheds partsrettigheder efter forvaltningsloven. Der er tale om en særlig bestemmelse om tavshedspligt, jf. offentlighedsloven § 35, som begrænser pligten til at meddele oplysninger, når der er særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv. Dette omfatter også pligten til at meddele oplysninger efter reglerne om egenaces i offentlighedslovens § 8. Tavshedspligten for Slots- og Kulturstyrelsens medarbejdere, efter den foreslåede bestemmelse, består også efter endt ansættelsesforhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås i § 4, stk. 1, at:

Loven træder i kraft den 18. november 2021.

Slots- og Kulturstyrelsens indsamling og behandling af oplysninger fra andre offentlige myndigheder og offentligt tilgængelige kilder vil omfatte oplysninger, som er offentliggjort, eller som andre myndigheder er i besiddelse af forud for ikrafttræden. Oplysningerne vil således kunne vedrøre forhold fra tidligere end denne lovs ikrafttræden.

Det foreslås i stk. 2, at:

Loven ophæves den 1. januar 2022.

Dermed ophæves den særlige tavshedspligt på det tidspunkt, hvor Justitsministeriets forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, herunder etablering af National Enhed for Særlig Kriminalitet) forventes at træde i kraft.

Det foreslås i stk. 3, at:

§ 1 og § 2 ophæves den 31. december 2023.

Det forventes, at afrapportering, tilsyn og kontrol med de covid-19-kompensationsordninger mv., som Slots- og Kulturstyrelsen har administreret udbetalinger fra i 2020 og 2021, vil være færdigbehandlet ved udgangen af 2023.

Færøerne og Grønland er ikke omfattet af lovforslaget, idet covid-19-kompensationsordningerne mv. på Kulturministeriets område er knyttet til de restriktioner mv., der er blevet indført i Danmark for at afbøde økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien.